

2013. gada vasara

www.lu.lv

**Kino dzīvē un
Universitātē**
Intervija ar profesoru
Viktoru Freibergu

**Latvietis
atgriežas Latvijā
apmaiņas studijās**

**LU Botāniskā dārza
krāšņie ziedi un stāsti**

**Sportu un studijas
var apvienot**

**Kognitīvo zinātņu
«rokzvaigznes» tiekas
Latvijas Universitātē**

**Studentiem palīdz
īstenot projektus**

Kvalitatīvas studijas Latvijas Universitātē

Latvijas Universitātes mācību
prorektors Andris Kangro.

Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Izglītības kvalitāte ir visai sarežģīts un grūti izmērāms liums, un katrai iesaistītajai pusei par to var būt atšķirīgs viedoklis. Augstākās izglītības kvalitāte pasaulē līdz šim vairāk tiek vērtēta no ieguldīto resursu (mācībspēku zinātniskie grādi un publikācijas, uzņemto studentu sasniegumi eksāmenos, konkurss, studiju procesa infrastruktūras nodrošinājums u. c.) un procesa viedokļa (studentu apmierinātība, vērtēšanas process u. c.), bet daudz mazāk pēc sasniegtā rezultāta (absolventu apmierinātība un viņu darba vietas, atalgojums, karjera, darba devēju viedokļu korekta izpēte utt.), nemaz jau nerunājot par sasniegto studiju rezultātu (zināšanu un prasmju) tiešu starptautisku salīdzinošu mērīšanu (par ko OECD pašreiz veic tikai priekšizpēti AHELO projekta ietvaros).

Šāda veida kvalitātes novērtēšanas procesi rod izpausmi augstskolu akreditācijā, jaunu studiju programmu licenzēšanā un jebkuras studiju programmas regulārā atkārtotā akreditācijā, kas parasti ietver pašnovērtēšanu un ārējo ekspertu vērtējumu.

Savukārt LU studiju programmu kvalitātes pašnovērtēšanas procesā aktīvi piedalās arī studenti, gan atbildot uz aptauju jautājumiem, gan izsakot savu viedokli un prasības studiju programmu ikgadējo pašnovērtējuma ziņojumu izstrādē un apspriešanās Studiju padomēs, fakultāšu Domēs, LU Kvalitātes novērtēšanas komisijā un Senātā. Tātad LU studiju programmu kvalitātes garants būtībā ir mācībspēku un studentu regulārs ikdienas kopīgs darbs un rūpes par studiju kvalitāti, kas, protams, ietver arī ārzemju ekspertu pamatotu viedokļu un priekšlikumu analīzi un ieviešanu. Starp citu, tieši šogad LU tika pieņemts arī īpašs plāns studiju kvalitātes pilnveidei. LU studijē aptuveni 700 ārzemju studentu, kuri arī pauž savu viedokli par studiju kvalitāti un kopumā ar to ir apmierināti. LU studenti, doktoranti un mācībspēki ir iesaistīti daudzos apmaiņas projektos, intensīvajos studiju kursos ārvalstīs, starptautiskajos pētniecības projektos u. tml. Līdz ar to mēs skaidri zinām, kādas ir mūsu studiju kvalitātes stiprās puses un kas ir pilnveidojams.

Pašreiz Latvijā ar ievērojamu kavēšanos tiek organizēta pāreja no atsevišķu studiju programmu akreditācijas uz studiju programmu akreditāciju studiju virzienos. Gribu izteikt pārliecību, ka minētā kavēšanās nav saistīta ar konkrētu studiju programmu kvalitāti un funkcionēšanu un, ievērojot pašus jaunākos notikumus, praktiski neietekmēs LU šīs vasaras izlaidumus un uzņemšanu. LU šajā semestrī nav absolventu jaunās programmās, kuras ir tikai licencētas un kuru akreditācija ir aizkavēta no mums neatkarīgu iemeslu dēļ. Virzienu akreditācijas termiņa pagarināšana līdz 30. jūnijam atļauj visiem absolventiem saņemt akreditētu studiju programmu diplomus. Termiņa pagarinājums un tā saucamā paātrinātā akreditācijas procesa (studiju virzieniem, kuros starptautiskajā novērtēšanā visas programmas tika ierindotas pirmajā, t.i., ilgtspējīgajā grupā, kur atrodas LU studiju programmu lielum lielais vairākums) ieviešana nozīmē, ka uzņemšanas brīdī visas LU studiju programmas būs no jauna akreditētas un šoreiz jau studiju virzienu ietvaros.

Atcerēsimies, ka ES politikā pamato un izvirza mērķi, lai 40% jauno cilvēku 2020. gadā būtu ar augstāko izglītību, ko mēs Latvijā vēl ne tuvu neesam sasnieguši. Tātad man atliek tikai aicināt Latvijas jauniešus pievienoties LU studentu lielajai saimei, izvēloties savām interesēm tuvāko studiju programmu, un novēlēt sekmes šī jaunā ceļa sākumā!

Andris KANGRO,
Latvijas Universitātes
mācību prorektors

Izglītības kvalitāte ir visai sarežģīts un grūti izmērāms liums, un katrai iesaistītajai pusei par to var būt atšķirīgs viedoklis. Augstākās izglītības kvalitāte pasaulē līdz šim vairāk tiek vērtēta no ieguldīto resursu (mācībspēku zinātniskie grādi un publikācijas, uzņemto studentu sasniegumi eksāmenos, konkurss, studiju procesa infrastruktūras nodrošinājums u. c.) un procesa viedokļa (studentu apmierinātība, vērtēšanas process u. c.), bet daudz mazāk pēc sasniegtā rezultāta (absolventu apmierinātība un viņu darba vietas, atalgojums, karjera, darba devēju viedokļu korekta izpēte utt.), nemaz jau nerunājot par sasniegto studiju rezultātu (zināšanu un prasmju) tiešu starptautisku salīdzinošu mērīšanu (par ko OECD pašreiz veic tikai priekšizpēti AHELO projekta ietvaros).

<i>Anete Bertholde</i>	Kinomāns – profesors Viktors Freibergs	3
<i>Sarmīte Rutkovska</i>	Latvietis apmaiņas programmā Latvijā	6
<i>Andra Čudare</i>	Ielēpot reizē	8
<i>Madara Ermansone</i>	Studentu idejas top reālas	11
<i>Anita Reika</i>	Pirmie panākumi pūču pētniecības projektā	12
<i>Kristaps Gustsons</i>	Latvijas Universitātes jauno mūzikas grupu konkurss «Hadrons 2013»	14
<i>Kristaps Gustsons</i>	Jaunā sezona Latvijas Universitātes Botāniskajā dārzā	16
<i>Līva Raita</i>	Kognitīvo zinātņu «rokstāri» pulcējas simpozijā Latvijas Universitātē	20
<i>Ivars Šteinbergs</i>	Lielākais Latvijas Universitātes atbalsta projekts	22
<i>Anete Enikova</i>	Atvērties starpkultūru sadraudzībai – Couple Learning programme	24
<i>Kārlis Dārznieks</i>	Latvijas Universitātes basketbola komanda – augstskolas gods un lepnums	26
	Aktuāli notikumi Latvijas Universitātē no februāra līdz maijam	28
	Studiju programmas Latvijas Universitātē 2013./2014. mācību gadā	30

Latvijas Universitātes izdevums. Iznāk kopš 25.09.1922.
ISSN 1691-8185. Reģistrācijas apliecība nr. 535
© Latvijas Universitāte, 2013
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz izdevumu obligāta

Izdevumu sagatavojis: LU Preses centrs, LU Akadēmiskais apgāds
Raiņa bulvāris 19–127, Rīga, LV-1586
Tālrunis: 67034329, e-pasts: info@lu.lv
<http://www.lu.lv/almamater>

Atbildīgās par izdevumu: Andra Briekmane, Anete Enikova

Rakstu autori: Anete Bertholde, Andra Čudare, Kārlis Dārznieks, Anete Enikova, Madara Ermansone, Kristaps Gustsons, Līva Raita, Anita Reika, Sarmīte Rutkovska, Ivars Šteinbergs

Tulkojums angļu valodā: LU Humanitāro zinātņu fakultātes profesionālās maģistra studiju programmas «Rakstiskā tulkošana» studente Ilze Lapiņa

Vāka foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Maketētāja: Ieva Tiltiņa

Korektore: Gita Bērziņa

Viktors Freibergs

LU Sociālo zinātņu fakultātes Komunikācijas studiju nodaļas docents

2011. gadā ieguvis LU Studentu gada balvu nominācijā – Gada sociālo zinātņu pasniedzējs

Lasījis lekcijas arī Humanitāro zinātņu fakultātē, Kultūras akadēmijā, Baltijas Filmu un mediju skolā

Raksta par kino Latvijas lielākajos medijos, viens no Radio SWH raidījuma «Labvēlīgā Tumsā» vadītājiem

No angļu valodas tulkojis Endrū Millera darbu «Kazanova», kā arī vairākas filmas

Komentējis princeses Diānas bēres, karalienes Elizabetes II jubilejas koncertu un citus pasākumus

Dzīves moto: Lieki neliekuļot!

Grāmata: Viljama Folknera «Skaņa un niknums»: «Tur bija epizode, kur bērni tika izdzīti no mājas, jo kāds bija nomiris, un viņi stāvēja pie sausserža krūma, un tā smarža... Kopš tā laika, kad ieraugu sausserdi, man rodas asociācijas ar grāmatu, kas, protams, ir vienkārši vājprātīgi.»

Kino: Andrejs Tarkovskis «Spogulis» (redzējis vairāk nekā 40 reizes) un Mikelandželo Antonioni «Profesija – reportieris»

Vajasprieki – maksķerešana, peldēšana, slēpošana un pāri visam – kino

Profesors Viktors Freibergs. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Kinomāns – profesors Viktors Freibergs

Anete BERTHOLDE,
Alma Mater korespondente

Katram cilvēkam ir sava kaislība vai aizraušanās, bet tikai daži ar to spēj aizraut citus. Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes (LU SZF) profesors Viktors Freibergs to spēj. Viņa aizraušanās ir kino, un viņš par to spēj runāt tik interesanti un provokatīvi, ka reiz kāda studente par profesoru teikusi: «Viktors Freibergs liek smieties vai plati smaidīt. Patiesībā jau neliek – viņam tas sanāk tik pret dabiski dabiski, ka sagribas apmeklēt kādus kursus, kur iemāca viņam līdzināties.»

– Kā sākās jūsu aizraušanās ar kino?

– Stāsts ir diezgan vienkāršs – mani vienmēr fascinējusi filma. Padomju Savienībā gan nekādi kino žurnāli nebija pieejami, bija tikai poļu žurnāls *Ekran*. Sāku pat mācīties poļu valodu, lai varētu kaut ko saprast. Padomju Savienības laikā sāka parādīties arī izcili kino darbi, kā Mikelandželo Antonioni «Profesija – reportieris» vai Luisa Bunjuela «Buržuāzijas diskretais šarms», kas man šķita nenormāli aizraujošas. Šī aizrautība bija saistīta ar to, ka tolaik nebija ne interneta, ne kino, līdz ar to viss neparastais radīja milzīgu interesi. Tad sekoja notikums, kas man ir ļoti nozīmīgs. (*Ja runāju par daudz, sakiēt! – profesors iestarpina.*)

– Kāds notikums?

– Latvijā bija mēmā kino skola, ko organizēja Juris Civjans. Desmit dienas dzīvoju Lielupē un tulkoju filmu titrus no 10 rītā

līdz 11 vakarā. Pēc šī pasākuma man šķita, ka gribu darīt ko vairāk saistībā ar kino. Tad nāca izšķirošs notikums, kas turpinājās desmit gadus, – sadarbībā ar Britu padomi un «Kinogaleriju», kas tolaik atradās Vecrīgā, noorganizējām britu kinoklubu. Viņi katru nedēļu no Londonas sūtīja pa vienai 16 milimetru filmai, un es tās tulkoju. Kopā tika nodemonstrēts vairāk nekā 300 filmu, bet tad man šķita, ka jādara vēl kaut kas... Caur to pašu Britu padomi parādījās iespēja izstrādāt studiju kursu par britu romānu ekranizācijām. Gada laikā šo kursu izstrādāju, un pamazām to sāku pārvērst par kino kursu, kas gan padomei ne visai patika, bet nu jau bija par vēlu. Pēc tam Universitātē sāka parādīties tā saucamie C kursi. Uzrakstīju vairākus kursu pieteikumus. Sākumā kurss bija ļoti mazs, bet tajos bija drausmīgi daudz cilvēku, un biju pārlaimīgs, jo studenti nāca no visām fakultātēm.

Jautājums, protams, var rasties par to, kā es, kas neesmu mācīties ne Maskavā, ne Londonā, ne Ņujorkā, lasu lekcijas par kino... Daudz par kino apguvu Britu padomē, jo ieguva grantu (stipendiju) un sešas nedēļas dzīvoju Londonā, kur intensīvi strādāju – no rīta līdz pusdienām sēdēju Londonas kinofestivālā, bet no pēcpusdienas līdz vakaram – bibliotēkā, lai savāktu materiālus.

– Vai lasīt lekcijas par kino ir interesanti?

– Jā, un nesaku to tāpēc, ka šī intervija ir Universitātes žurnālam. Nevarētu tik ilgi nostrādāt Universitātē, ja nebūtu iespējas lasīt lekcijas, kas pašam ir interesantas. Es pat mājās meitai vēl nesen teicu, ka lekcijās var aizmirst visu sliktu, kas notiek ikdienā. Ar lekciju ir mazliet kā ar kino, jo, kad lasi lekciju, ne par ko citu nav iespējams domāt, un tas arī ir ļoti vērtīgi.

Brīvdienā izbraucienā uz Ķeipeni. Ķeipenē *Arsenāla* laikos Augusts Sukuts ierīkojis nelielu muzeju, kur ir telefons, no kura var «piezvanīt» visiem režisoriem, kas izrādīti *Arsenālā*, kā arī uzstādītas pastkastītes, kur var «sūtīt» vēstules aktrīsēm, aktieriem un režisoriem. Foto no personīgā arhīva

– Tāpat kā sākumā, arī tagad jūsu lekcijas apmeklē daudz studentu. LU mājaslapā pat ir atvērta diskusija, kur studenti var par jums izteikties. Studenti apgalvo, ka jūs viņiem liekat smieties, un kāda studente raksta, ka viņai atgādināt optimistisku Vudiju Alenu.

– Jā, šis salīdzinājums arī citur ir ticis pieminēts, un tas man ir ļoti patīkami, jo Alens ir viens no maniem mīļākajiem režisoriem. Iepriekš šo salīdzinājumu dzirdēju žurnāla «leva» vasaras nometnē, kur lasīju lekciju par sievietes stereotipiem kino. Pēc lekcijas viena kundze man teica, vai es zinot, ka izskatos mazliet pēc Vudija Alena. Nodomāju – varbūt, un tas nav tas jaunākais, pēc kā izskatīties. Vispār mani tā lekcija sākumā mazliet biedēja, jo tur bija 100 kundzes, un domāju, ka viņas būs agresīvas pret mani, jo pirms tam Valdis Melderis, radio «Skonto» vadītājs, pieteica mani ar vārdiem: «Viņš teiks visu, ko domā, tāpēc viņam ir bijušas nepatīkšanas ar latviešu kinorežisoriem.»

– Vienmēr sakāt, ko domājat?

– Principā jā, bet varbūt ne vienmēr, ir situācijas, kad to drīkst darīt. Darbā mēs esam citādāki cilvēki nekā mājās... Man gan šķiet, ka ir svarīgi atklāti runāt par mākslu. Liekuļot ir muļķīgi. Tieši liekuļošana ir problēma Latvijas kino kritikā, jo cilvēki cits citu pazīst, un viņi recenzijas – vēl

jo vairāk, protams, satiekoties – pasaka ko liekuļīgu. Man arī ir bijušas situācijas, kad noskatos filmu un izvēlos tādu glēvu pozīciju – atsakos runāt par šo filmu, kas ir slikti, bet, no otras puses... Nevaru pateikt, kā rīkoties – vai vienkārši klaji sabojāt attiecības, pasakot,

ko domā, vai arī neizteikties. Pašam man arī nepatīk, ja kāds pasaka: šī bijusi baigi slihta lekcija, bet tādas jau gadās. Spriežot pēc atsauksmēm, kuras man atsūtīja par studiju kursu «Vizuālais naratīvs kino», studenti necieta šo kursu, lai gan es brīdināju, ka tas būs sarežģīts un filmas grūti saprotamas.

– Runājot par latviešu kino un nepatīkšanām, intervijā žurnālam *Rīgas Laiks* pirms diviem gadiem apgalvojāt: «Latviešu kino savās mākslinieciskajās izpausmēs vienmēr ir bijis nīkulīgs, bet tas nemaz arī nav nekas tāds, par ko kādam būtu jāgriež vēnas. Man liekas, ka mums ir dažas pieņemamas filmas, bet kino mums vienkārši nekad tā īsti nav bijis.» Vai tagad kaut kas ir mainījies?

– Nekad nav bijis tā, ka apzināti gribētu nolīdzināt ar zemi visu, kas tiek uztaisīts latviešu kinematogrāfā. Vienmēr gribējies, lai būtu labas filmas, bet tās tik bieži nav bijušas labas. Par to nav jāpārdzīvo un jāsāk vaimanāt. Uz latviešu filmām šobrīd gan raugos cerīgāk. Pirmkārt, ir iznākusi

Internetā atrastas pārles no Viktora Freiberga lekcijām

* *«Ja kādreiz jūtat, ka jums kaut kas ir jāsaka, bet nekā nav, ko teikt, tad sakiet: «Ir notikusi paradigmas maiņa» vai «Man patīk šis diskurss»».*

* *«Wi-fi tomēr ir tāds vilinājums, ka tur neko nevar padarīt...» (Par klēpjatora lietošanu auditorijā lekcijas laikā)*

* *«Visu laiku tādas aizdomas, ka es runāju vienu un to pašu, bet neviens to nepasaka.»*

* *«Man nepatīk, kad saka: «Priekš latviešiem tā ir laba filma.» Tad rodas nolemtība, ka, ko tad mēs, latvieši, esam tādi muļķi, kas neko neprot, sēž un taisa pirms Ziemassvētkiem puzurus un lasa baravikas mežā.»*

* *«Nē, nu es jūs saprotu. Es darītu to pašu, tikai man gadi neatļauj.» (Par smiekliem auditorijā)*

Jura Poškus «Kolka Cool», kas, manuprāt, ir diezgan liels kino sasniegums, lai gan filma ir stāsts par konkrētiem laukiem, manuprāt, tā iet ārpus robežām un būtībā ir par cilvēku eksistenci. Tāpat filma «Cilvēki tur», kas gan man patika mazāk, bet kurā valdīja stila viendabība un kurā parasta vieta, Purvciems, meistarīgi pārvērsta viendabīgā, monolitā, cietumam līdzīgā vietā, kur cilvēki dzīvo un paši nezina, ko no dzīves grib. Tāpat arī daudz kritizētā «Seržanta Lapiņa atgriešanās». Pēc tās es režisoram teicu, ka beidzot smējos latviešu filmā nevis par to, ka tā ir stulba, bet tāpēc, ka ir asprātīga. Tāpat smējos arī «Kolka Cool».

– **Ļoti daudz laika esat pavadījis kino... Neesat no tā noguris?**

– Nē, noguris – nē. Varbūt pats saistošākais kino ir tas, ka katra filma prasa citādu uztveri. Otrkārt, kino ir sava veida izdzīvošanas māksla, jo, ja filmas radītā pasaules tevi vilina vai fascinē, tad vismaz divas stundas nodzīvo citā realitātē. Kāds man reiz sacīja, ka ir ļoti kaitīgi tulkot filmas, jo tu taču dzīvo divās pasaulēs, bet tā gluži nav. Domāju, ka nevaram dzīvot tikai sadzīvē ar savām ikdienas problēmām. Atceros epizodi no Dereka Džarmena filmas par valodas filozofu Ludvigu Vitgenšteinu, kurā bija epizode, kad Vitgenšteins pēc lekcijām gāja uz kino un čukstēja skatītājiem, ka tagad ir dienas kulminācija, jo tūliņ dziest gaismas un būs kino.

– **Jums ir tāpat?**

– Jā, bieži vien. Tāpēc vienmēr eju uz kino, pirms sākas reklāmas, pie mums gan tās nav diez ko aizraujošas, bet man vienmēr patīcis tas brīdis, kad sākas krēsla un viss mazliet satumst, tad seko reklāmas, un tad ir pavisam tumšs un sākas filma, kas tevi pārņem.

– **No kino var izveidoties atkarība?**

– Savā ziņā. Nesauktu to par atkarību, bet, ja nedēļā nenoskatos kādu jaunu filmu, rodas nepilnvērtīga sajūta. Ir bijuši periodi, kad vienkārši tam nav bijis laika. Viens no tiem, starp citu, tūliņ tuvojas – bakalaura un kursa darbu aizstāvēšana, un tad jau es netupēšu pie ekrāna. Bet ir tā, ka šausmīgi vajag.

– **Bieži tiek teikts – dzīve kā kino. Vai, jūsuprāt, cilvēka dzīve līdzinās kino?**

– Nu, kā kuram kino. Man šķiet, ka kino līdzinās dzīvei tad, ja mēs to sākam uztvert kā sava veida iestudējumu. Ar mani ir tā: ja ir kaut kas nepatīkams un kaut kas mani moka, tad sāku to uztvert kā kino. Man šķiet, ja cilvēks pārvērš pārdzīvojumus stāstījumā, kas līdzinās kino, tad vieglāk to visu ir pārdzīvot, jo, kā jau daudzi teorētiķi ir minējuši, kino skatītājs vairs nav tikai tas pats cilvēks, kas ikdienā, tajā brīdī mēs kļūstam par kaut ko nedaudz citu, savādāku. Man patīk novērot, kādi cilvēki nāk ārā no kino, piemēram, pēc Deivida Linča «Malholandas ceļa» varēja redzēt, ka šie ir cilvēki, kas bijuši kino. Viņu sejas un izturēšanās bija absolūti savādāka, varēja redzēt, ka viņi joprojām ir iluzorajā pasaulē.

– **Ja runājam par Linču, kādā lekcijā teicāt, ka viņš nav labākais, ko trešdienas rītā pulksten deviņos skatīties.**

– Trešdienas rītā varbūt vajadzētu skatīties kaut ko vieglāku, gaišgāku un vieglāk uztveramu, jo Linčs ir prasīgs režisors, kā arī diezgan depresīvs, tāpēc studentus mēģinu tam sagatavot. Man gan kādreiz viens students teica, ka mums Deivids Linčs

Viktora Freiberga filmu tops vasaras vakariem

Žaks Tati «Ilo kunga brīvdienas» (Jacques Tati «Les vacances de Monsieur Hulot», 1953)

Valerio Zurlini «Tatāru tuksnesis» (Valerio Zurlini «Il Deserto dei Tartari», 1976)

Paolo Sorrentino «Mīlestības sekas» (Paolo Sorrentino «Le conseguenze dell'amore», 2004)

Vudijs Alens «Annija Hola» (Woody Allen «Annie Hall», 1977)

Terenss Maliks «Debesu dienas» (Terrence Malick «Days of Heaven», 1978)

nepatīk. Nezināju gan, kas ir šie «mēs» un no kurienes ir šie dati vai pētījums, bet tas, ko gribu pateikt ir, ka filmai jau nav jāpatīk visiem. Man gan vienmēr ir gribējies, lai tad, ja kāds man saka – man riebjas šī filma, lai arī paskaidro, kāpēc. Piemēram, man organiski riebjas gan Trīra «Dejotāja tumsā», gan «Anti-krists», jo es varu sajust, kā režisors ar mani manipulē.

– **Jums nekad nav gribējies uzņemt savu filmu?**

– Nē, nekad. Man, protams, tāds tīnēdžera sapnis bija – kaut ko uzfilmēt, bet es to nedarišu, jo man nav šīs domāšanas, un vēl es iedomājos visu to cilvēku baru, ar kuru tur jāstrādā un kur katrs pa savam ņemas – viens nokavē, viens kaut kur pazudis... Ir taču literatūras kritiķi, kas nekad neko nav rakstījuši, un ir arī tādi, kas raksta kā traki visu laiku.

– **Varbūt filmas uzņemšanas procesā atklātos talants.**

– Nu jā, bet tas būtu pārāk liels risks, zinot, cik ilgi Latvijā tiek uzņemta viena filma. Tāpat iedomājos, ka tā varētu būt šausmīga izgāšanās un cilvēki liekuļot, teiktu kaut ko labu, bet domātu – kāds mulķis viņš bija, ka to darīja. Atceros gan, ka vienreiz vakarā braucu mājās ar tramvaju un dzirdēju sarunu. Man likās, ka no šīs sarunas varētu ļoti labu īsfilmu uztaisīt, bet sapratu, ka nezinu, kā to pārvērst filmā.

– **Par ko bija saruna?**

– Saruna bija vienkārša. Kāda sieviete skāji runāja pa telefonu, un pēc balss intonācijas varēja saprast, ka viņa runā ar savu draugu, bet viņai ir arī ģimene, jo viņa teica – man vakars tā patīka, zvani man atkal, mēģināšu izrauties... Kad viņa beidza žūžot, vēlreiz zvanīja telefons, bet laikam šoreiz zvanīja vīrs, jo viņa skarbi atcirta, ka nav ko jums abiem nākt man pretī, bet ar to viss nebeidzās... Viņa izkāpa tajā pašā pieturā, kur es, un man tiešām saņģaudzās sirds, jo pretī nāca viņas vīrs, kurš bija manāmi ierēbis, un viņam pie rokas bija 7–8 gadīga meitiņa, kas māti priecīgi sagaidīja. Bet māte nemaz nebija priecīga redzēt ne to vīru, ne to meitiņu. Nodomāju, cik tik šausmīgi, ka tik mazam bērnam sirds pilna ar mīlestību, bet māte gatava novērsties. Varbūt maldos, varbūt viņa aizgāja mājās un bija perfekta māmiņa, bet man šķiet, ka viņa joprojām bija pie sava drauga un negribēja nevienu no viņiem redzēt. Tad likās, ka ar to varētu beigt šo stāstu, jo tālāk jau mēs varam nolasīt.

– **Tad filmai nebūtu atrisinājuma.**

– Filmai jau nav jāsniedz mierinājums, mēs varam aiziet uz dažām filmām, kur pēkšņi pilnīgi neiespējamā situācijā viss noregulējās un beidzas labi, bet ne jau vienmēr tā notiek arī dzīvē.

Film expert, Professor Viktors Freibergs

It does not occur often that those who have some hobby or close interest for a particular subject can carry others with them. One such rare case is Professor Viktors Freibergs from the University of Latvia, Faculty of Social Sciences. Professor is passionate about cinematography, and he shares his knowledge proficiently and provocatively; therefore, his lectures are crowded. In 2011, Professor Freibergs was awarded with the prize 'The Professor of the Year in Social Sciences'. In his interview to the UL magazine *Alma Mater*, he speaks about his passion for cinema and his lectures on it, as well as the interaction between cinema and real life.

Latvietis apmaiņas programmā Latvijā

Sarmīte RUTKOVSKA,
LU Ārlietu departamenta ārējo sakaru koordinētāja

Lai veicinātu konkurētspēju, ārvalstu studentu piesaiste ir aktuāla arī Latvijas Universitātē (LU). Tas izvirzīts kā mērķis arī LU stratēģijā. Pēdējos gados ārvalstu studentu skaits augstskolā ir ievērojami pieaudzis, taču interesanti, ka iebrūcošo apmaiņas studentu vidū ir arī tādi, kuru izcelsmes valsts ir Latvija un kuri studē ārvalstīs pilna laika klātienē kādā no LU partneraugstskolām. Citiem vārdiem sakot, latviešu studenti isteno apmaiņas studijas savā tēvzemē – Latvijā.

Studentu motivācija par labu apmaiņas studijām Latvijā ir atšķirīga. To ietekmē arī šo studentu migrācijas vēsture un iemesli – vecāku izvēle, studenta paša izvēle vai izvēle, ko noteikuši ekonomiskie apsvērumi u. c. Nozīmīgs bieži vien ir fakts, ka Latvija atrodas tuvu pašreizējai studiju vietai, turklāt svarīgs ir studiju kursu piedāvājums, kas dotu papildu iespējas pētnieciskajā darbā vai izvēlētajā darbības jomā, profesijā utt. Tie, kas no Latvijas izceļojuši pirms laba laika, vēlas, lai apmaiņas programmā būtu iespējams apgūt studiju kursu «Latviešu valoda».

Kaspars Adijāns studē vēsturi Maincas Universitātē (Vācijā). Pirms sākt studijas svešā zemē, vācu valoda viņam bijusi nopietna barjera, taču, pārceļoties uz dzīvi Vācijā, Kaspars sācis spēlēt basketbolu un iepazīties ar vietējiem – tas motivējis un palīdzējis apgūt valodu. Pūsis labi iepazīnis arī vāciešu punktualitāti. «Es paralēli studijām strādāju, un, kad sākumā atnācu uz darbu ar 10 minūšu nokavēšanos, man šķita, ka tas nekas – darbs no manis neaizbēgs, tomēr pēc kolēģu neapmierinātības sapratu, ka man nāksies piemēroties, un ar laiku es pieskaņojos.»

Pašlaik Kaspars ir atgriezies Latvijā un *Erasmus* apmaiņas programmā studē LU. Kasparu interesē arī žurnālistika, tāpēc paralēli studijām viņš raksta laikrakstam «Diena», kā arī ir darbojies sabiedrībā par atklātību «Delna».

Kaspars Adijāns pie Frankfurtes futbola stadiona 2011. gada vasarā. Foto no personīgā arhīva

– Kā nokļuvi Vācijā?

– To man ļoti bieži jautā. Tas patiesībā bija kā piedzīvojums. Kad pabeidzu vidusskolu, Latvijas augstskolas šķita nesamērīgi dārgas, tāpēc izdomāju meklēt iespējas Vācijā. Tur man bija paziņas, kas sākumā palīdzēja iekārtoties. Pusgadu pastrādāju, sāku apmeklēt valodu kursus (tostarp Universitātes piedāvātos) un tad iestājos Maincas Universitātē.

– Kāpēc nolēmi braukt apmaiņas programmā tieši uz Latviju?

– Tas man visu laiku galvā sēdēja, tikai dokumentu kārtošana, pārvākšanās, dzīvokļa meklēšana sākotnēji bremzēja. Taču reiz lasīju kādu latviešu autora grāmatu, kas mani iedvesmoja darboties un beidzot īstenot šo ideju. Teiksim tā – doma man bija vienmēr, tomēr galvenā inerce nāca kādā citā brīdī.

– Doma bija atbraukt uz kādu laiku vai atgriezties pavisam?

– Vienmēr ir doma atgriezties. Turklāt gribas būt ar Latviju vairāk vai mazāk saistītam. Tāpēc es apmaiņas studijām izvēlējos Latviju, nevis kādu citu valsti, lai atkal sajustu, kā tas ir – būt šeit.

– Vai nevilies?

– Nebūt nē! Varētu pat teikt, ka nevienu brīdī. Un pašlaik nav tā, ka man ļoti gribētos tikt atpakaļ vai ka man Vācijā kaut kā ļoti pietrūktu. Patiesībā es vēlētos savas studijas pabeigt Latvijā.

Jauno diplomātu forumā Rīgas konferences ietvaros 2012. gada novembrī. Foto no personīgā arhīva

«Debating and Producing Media» jauno žurnālistu nometnē Siguldā. 2012. gada augusts. Foto no personīgā arhīva

– Kā atšķiras studijas Latvijā un Vācijā?

– Ir dažas nianšes, kas atšķiras. Piemēram, ļoti augstu novērtēju gan manas fakultātes profesoru zināšanas, gan pedagoģiskās prasmes, kas akadēmiskajā vidē ne vienmēr ir augstas. Šeit man radās ļoti labs iespaids par profesoriem, par veidu, kā tiek pasniegtas zināšanas. Vēl viena atšķirība, ka Latvijas universitātēs viss lielā mērā tiek ielikts mutē ar karotīti. Es bieži biju pārsteigts, ka par lietām, par kurām var padomāt, profesors nereti saka: ir tā un tā. Vācijā tā nebija, tur lika pašiem patstāvīgi domāt. Kritiskā domāšana, avotu analīze, interpretācija – tā varbūt mazliet trūkst, lai gan, protams, nevaru apgalvot, ka tā tas ir visur, jo neesmu noklausījis visus studiju kursus.

– Kāds bija lielākais ieguvums, atgriežoties Latvijā apmaiņas programmā?

– Lielākais ieguvums, izmantojot *Erasmus* apmaiņas programmu Latvijā, man, pirmkārt, bija iespēja ilgāku periodu būt dzimtenē, tajā pašā laikā nesaraucot saites ar tā saucamo mītnes valsti. Šo iespēju vēlējos izmantot, lai no jauna iepazītu Latvijas ikdienu un atsauktu atmiņā, kā patiešām ir dzīvot šeit. Ilgāku laiku uzturoties ārzemēs (manā gadījumā tie bija astoņi gadi), Latvijas ikdienas uztvere veidojās tikai no īsajiem apciemojumiem un ziņām interneta portālos. Manā prātā bija izveidojusies mazliet cita, iespējams, labāka Latvija. Bet tas nekas.

Kad devos uz Vāciju, jau no paša sākuma bija skaidrs, ka atgriezšos. Jo ilgāks laiks pagāja, jo mazāk gribējās riskēt un atgriežoties lēkt upē ar aizsietām acīm, tāpēc apmaiņas programmas laiku noteikti gribēju izmantot arī tam, lai tiktu skaidrībā ar tādām pamatlietām kā dzīvesvieta un darbs. Daļēji tas man ir jau izdevies.

Pirmā apmaiņas semestra laikā apzināti izvēlējos lekcijas, kuras mani interesē, un tas bija ļoti pozitīvi. Bija lieliska iespēja koncentrētā veidā iziet cauri Eiropas un ASV jaunāko laiku vēsturei, kas palīdzēja vēl labāk saprast mūsdienu ainu un izprast, kas lācītim vēderā. Vēlos arī izmantot šo iespēju un pateikties LU mācībspēkiem, personālam un studiju biedriem par pretimnākšanu un jauko uzņemšanu!

– Ko un cik ilgi Vācijā studēji?

– Savā universitātē divus semestrus esmu mācījies vācu valodu, kam pievienojas vēl deviņi regulāro studiju semestri. Studēju jaunāko laiku vēsturi un slāvu filoloģiju ar uzsvaru uz krievu literatūru.

– Kāds ir tavs dzīves moto?

– Saka jau, ka dzīves jēga ir būt laimīgam. Man gan liekas, ka *futenei* arī nav nekādas vainas.

– Cik ilgi tev vēl jāstudē, un kādi ir tavi plāni pēc augstskolas diploma saņemšanas? Vai ir jau kāda nākotnes vizija?

– Nezinu, cik ilgi man vēl jāstudē, jo studijas plānoju beigt Latvijas Universitātē. Esmu nolēmis pārtraukt savu ārzemju eksperimentu un atgriezties mājās. Nākotnes plāni man visai skaidri saistās ar maksimāli efektīvu uzkrāto zināšanu izmantošanu savas un Latvijas labklājības celšanai.

Svinot 2011. gada 18. novembri Maincā, Vācijā. Attēlā gan latviešu vietējie studenti, gan vairāki tā gada latviešu *ERASMUS* studenti. Centrā itālis, kurš, dzīvojot Vācijā, teicami iemācījies latviešu valodu, jo ir kopā ar meiteni no Latvijas. Foto no personīgā arhīva

A Latvian as an exchange student in Latvia

The University of Latvia (UL) pays notable attention to strengthening its competitiveness and international collaboration; therefore it is offering exchange program studies for foreign students, and in recent years, their number has grown. It is interesting though that some students whose home country is Latvia and who are studying full time abroad at the UL partner universities come to study in Latvia on exchange programs. One of them is Kaspars Adijāns, who is studying history at the Johannes Gutenberg University of Mainz (Johannes Gutenberg-Universität Mainz) in Germany and is currently on an exchange program in his homeland Latvia. Kaspars has now decided to return to Latvia to finish his studies.

Raimonda Paula kora mūzikas koncerta «Tu esi Latvija» – koris «Aura» un Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas koris. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

leelpot reizē

LU FMF jauktais koris «Aura» dibināts 2004. gada rudenī kā Rīgas Centra humanitārās vidusskolas skolotāju koris mūzikas skolotājas Dzintras Krastiņas un viņas audzēkņa Edgara Vītola vadībā. Kopš 2008. gada Fizikas un matemātikas fakultātes koris.

Nometne – katru gadu augusta beigās, vēl pirms jaunas sezonas sākuma, trīs dienas tiek atvēlētas kora nometnei, kuru parasti apņemas organizēt kāds no kora dalībniekiem, uzņemot koristus savā dzimtajā pusē.

Par kora ikgadēju tradīciju kļuvusi dziedāšana LU FMF izlaidumā, Mežciema pansionātā, Rīgas Sv. Pētera baznīcas muzikālajās otrdienās, Rīgas svētkos, Rīgas kopkoru koncertos un citur (arī tramvajā).

Sasniegumi

2011. gada jūlijā starptautiskajā koru konkursā iegūts *Grand Prix of Choral Music* Grācā (Austrijā) un vairākas medaļas.

2010. gadā 6. starptautiskajā R. Šūmaņa koru konkursā un festivālā Cvikavā (Vācijā) iegūtas divas pirmās vietas un E. Vītols atzīts par labāko diriģentu.

2008. gadā 25. starptautiskajā F. Šūberta koru konkursā Vīnē (Austrijā) iegūta 1. vieta, divi zelta diplomu un E. Vītolam piešķirta labākā diriģenta balva.

Andra ČUDARE, *Alma Mater* korespondente

Par jauno diriģentu Edgaru Vītolu raksta žurnālos un ziņu portālos un dēvē par «jauno talantu» un «21. gadsimta diriģentu». Viņš vada Latvijas Universitātes (LU) Fizikas un matemātikas fakultātes jaukto kori «Aura» un Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas kori, kur pārliecība par Edgara talantu valda jau sen. Koris un mūzika ir Edgara dzīvesveids.

Kas ir tas, kas liek studentiem un diriģentam brīvā laikā mācīties dziesmas un trenēties vairākus vakarus nedēļā? Kur ir kora mūzikas burvība? Īsi pirms lielākā kormūzikas notikuma – Dziesmu svētkiem – par to runājam ar E. Vītolu. Pēc kora «Aura» mēģinājuma diriģents sēdina mani savā automašīnā, jo saruna paredzēta viņa dzīvoklī. Braucot viņš pagūst izstāstīt gan par vannas istabas flizēm, gan aizkariem, gan skatu pa logu – kā ierasts, viņš runā daudz, un stāsti ir aizraujoši, tomēr, sēžot televīzijas šova «Koru kari 3» žūrijā, Edgars spēj būt arī lakonisks, par ko koristi, gatavojoties Dziesmu svētkiem, mēdz pajokot.

Ceļš uz dziesmu

Edgars stāsta, ka brīdī, kad mammas puncī attīstās bērniņš, viņam ļoti agri sāk veidoties dzirde. Pats Edgars dzimis 1985. gada oktobrī, un tajā gadā notikuši Dziesmu svētki. Mamma gaidību laikā apmeklējusi kora mēģinājumus un piedalījies arī koru skatēs. Viņš smejas, ka tādējādi gandrīz piedalījies arī 1985. gada svētkos. Gan mamma, gan vecmamma dziedājušas arī šūpuļdziesmas.

Edgaram esot dziedoša ģimene, turklāt agrā bērnībā, viesojoties pie vecmamma, bijusi iespēja apmeklēt kora mēģinājumus. No tiem gan neko daudz neatceroties, bet vienmēr zinājis, ka

jāsēž mierīgi. Tā kormūzika un tās smalkās nianšes viņa dzīvē ienākušas jau agrā bērnībā. Īpašu iespaidu atstājis 1990. gada Dziesmu svētku gājiens, ko zēns apmeklēja kopā ar mammu. «Atceros, ka vienā ielas pusē brauca transportlīdzekļi, pa otru gāja dziedātāji. Vecmamma gāja pirmajā rindā. Atceros pat dziesmu fragmentus, ko dziedāja kori!»

Visu bērnību Edgars dejojis skolas tautas deju kolektīvā, taču astotajā klasē pēc balss lūzuma uzaicināts dziedāt vidusskolas jauktajā korī, kas tajā gadā gatavojās Dziesmu svētkiem. Šajos svētkos viņš apvienoja gan dejošanu, gan dziedāšanu. «Sajūta, kad esi starp savējiem, dziedi vienu dziesmu un izsaki vienu domu kopā ar vairākiem tūkstošiem cilvēku, ir fenomenāla. Jau toreiz jutos īpaši pacilāts!» Vēlāk pūsis sapratis, ka viņam patīk ne tikai dziedāt, bet piesaista process, kurā jāizvēlas repertuārs, jāiemācās pašam un jāiemāca korim. Šobrīd Edgars ir vairāku koru mākslinieciskais vadītājs un pietuvojies arī virsdiriģenta statusam.

Agrāk viņš nevilcinoties būtu teicis, ka cer kļūt par Dziesmu svētku virsdiriģentu, tomēr tagad viņa atbilde skan daudz domīgāk un nosvērtāk: «Vēlētos būt svētku virsdiriģents, bet tas nav mans pašmērķis. Tas ir gods, kas jānopelna darbā.»

Dziedāt ir kruti

Edgars ir priecīgs, ka vismaz jauniešu vidū Dziesmu svētki pagaidām ieguvuši ievērojamu nozīmi, jo pastāv uzskats – ja nepedalties svētkos, neesi *kruts*. Tātad dziedāšana ir modē. Jo tuvāk nāk Dziesmu svētki, jo vairāk jaunieši gribot piedalīties. Tas esot Dziesmu svētku fenomens, kas rada dalībnieku skaita uzplūdu un noplūdu, bet koru kustības atraktivitāte jānotur visu laiku.

Edgars atceras sava tēva teikto: «Es to biznesu nesaprotu! Dirīģentam, koncertmeistaram un vokālajam pedagogam maksā maz, dziedātāji savā brīvajā laikā vēlos vakaros centīgi dzied, bet tad nāk Dziesmu svētki, kur kāds pārdod biļetes.» Toreiz dirīģents samulsis, bet priecīgi atzīst, ka arī tēvam koru nozares darbība iepatikusies. Tiem, kas dzied korī, tas ir dabiski. Pati dziedāšana uzrunā dziedātāju, tam klāt nāk lieliska brīvā laika pavadīšana, draugi un daudzi interesanti koncerti, izbraucieni un pasākumi. «Esmu teicis, ka koris «Aura» ir dzīvesveids! Pie tam aktīvs, nerimstošs un visu laiku aizraujošs!» Dažiem dziedātājiem dziedāšanas vēlme esot tik liela, ka bijis gadījums, kad kāds ar stipri sasistu roku aizbraucis uz koncertu, bet vēlāk izrādījies, ka roka lauza. Nekas studentus neattur no dziedāšanas prieka. Pat pēc grūtākajiem koncertiem koristi ballītēs vēl uzdziedot.

Rudenī koris «Aura» lidos uz Maltu piedalīties starptautiskā koru konkursā. Edgars uzsver, ka nav pat būtiski iegūt diplomus, bet aizbraukt visiem kopā kā kolektīvam, jo tas pēc tam dos impulsu strādāt vēl citīgāk. «Aurā» cilvēki ir dziedāšanas prieka dēļ, un tieši tur valda istā, nepārprastā bohēma.

Svētku aizkulisēs

Svarīgs Dziesmu svētku aizkulišu moments ir tas, ka kori repertuāru mācās jau trīs gadus pirms svētkiem. Kurš katrs koris svētkos piedalīties nevar, jo notiek atlases skates. Edgars stāsta, ka emocionāls brīdis bijis 2008. gadā, kad Māris Sirmāis pēc katras skates piecēlies kājās un pateicies ikvienam, kas palīdzējis, lai kori tajās piedalītos. Viņš uzsver, ka daudzi pat neiedomājas, cik cilvēku iegulda darbu un laiku, lai koncerts izdotos.

Tikpat emocionāls bijis brīdis, kad 2008. gada Dziesmu svētku kopkora mēģinājumā Kanādas latviešu komponists Imants Ramiņš sirsnīgi stāstījis, kā māte viņam dziedājusi tautasdziesmu «Pūt, vējiņi!» un cik laimīgs viņš jūtas, diriģējot savu dziesmas apdari dzimtenē, Dziesmu svētku estrādē. Tajā brīdī pat pārstājis pūst vējš un pilnīgā klusumā bijušas dzirdamas putnu balsis. Tā notiekot ļoti reti, jo parasti kopkorī ir čaboņa. Dziedātāji savīļņojumā raudājuši. Runājot par citām svētku aizkulisēm, Edgars smejas, ka klausītājam, kas atnāk uz koncertu, nav jāzina, ka koris konkrēto

dziesmu mācās jau gadu, bet tā īsti nodziedāt nevar, ka cita dziesma paņemta pēdējā brīdī. Tomēr katram latvietim būtu jāzina, cik grūts ir process līdz rezultātam – kora koncertam, iestudētai tētra izrādei vai dejai. Dirīģents stāsta, ka skolā novērojis situāciju, ka 30% skolēnu dzied, dejo, bet pārējie īsti nenovērtē tos, kas dara. «Uzskatu, ka ikkatram skolēnam vajadzētu izmēģināt gan dziedāšanu, gan dejošanu, lai vismaz spētu novērtēt tos, kas ir izgājuši priekšā un dara!»

Sviedri un asaras

Grūtākais dirīģenta dzīvē esot tas, ka daudzas lietas jādara reizē. Edgars uzskaita, ka dirīģentam jāizvēlas tāds repertuārs, kas patīktu gan dziedātājiem, gan klausītājiem, jāiemācās tas pašam, kā arī jāiemāca korim. Mēģinājumos vajadzīgas gan uzslavas, gan kritika, lai dziedātāji neapvainotos un turpinātu strādāt ar prieku. Dirīģentam bieži jābūt arī aktierim, filozofam un psihologam vienlaikus. Pat ja pašam ir slikti, tas nedrīkst traucēt darbam. «Kad uzņēmām kori no Norvēģijas, man bija tik slikti, ka nevarēju nostāvēt kājās, bet lūdzu tēvam, lai aizved mani uz koncertu. Novadīju koncertu angļu valodā, noorganizējām sadraudzības pasākumu, un pēc tam atkal gultā! Kaut kāds dzenulis un patikšana tomēr ir!» skaidro Edgars.

Pat pēc koncerta, kad gan dirīģents, gan dziedātāji visas emocijas atdevuši klausītājiem un gribētos atpūsties, jāturpina darbs, jo uz dirīģenta pleciem gulst arī dažādi organizatoriskie darbi. Dirīģents reizē ir reklāmas menedžeris, atbildīgais par tērpiem, gaismām un skaņu, lai gan beigās dirīģents ir tikai dirīģents. Tomēr skaistākie brīži esot tie, kad dziedātājs dzied no sirds, nosvīdis un emociju pārņēmts. Ka skatītājs ne tikai raud, bet aplaudē, ceļoties kājās un saucot «bravo!». «Jā, vēlāk ir ziepes, piemēram, nevaram nomaksāt telpu īri, vai kaut kas ir sabojāts, bet tie ir nieki salīdzinājumā ar emocionālo ieguvumu,» atzīst Edgars.

Īpašais mirklis

Pats dirīģents Dziesmu svētkos var izvēlēties – baudīt koncertu no skatītāju rindām vai pievienoties kādai balss grupai. Edgaram svarīgi pirms noslēguma koncerta satikt katru balss grupu, jo estrādē koris ir sadalīts un dalībnieki savā starpā satiekas tikai pārtraukumos. Tādēļ Edgars uzņemas vienojošo motīvu un apciemo katru grupu, lai sasveicinātos. Mēdzot aiziet arī līdz šašliku

«Dirīģenta darbs ir aizraujošs, jo dirīģents pats var būt arī koncerta moderators,» atzīst jaunais dirīģents Edgars Vītols. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

«Kamēr bērni dziedās, arī Dziesmu svētki pastāvēs,» uzskata diriģents Edgars Vītols. Foto: Toms Grinbergs, LU Preses centrs

kioskiem, lai paskatītos, kuri ir tie cilvēki, kas samaksā brangu naudu par biļeti, bet sēž pie štovētu kāpostu šķīvja. «Kāpēc tādiem cilvēkiem jānāk? Tas arī rada pārdomas par Dziesmu svētku fenomenu un pašiem latviešiem.»

No Latvijas Universitātes mākslinieciskās pašdarbības kolektīviem XXV Vispārējos latviešu Dziesmu un XV Deju svētkos piedalās:

LU Fizikas un matemātikas fakultātes jauktais koris «Aura»	74 dalībnieki
LU Bioloģijas fakultātes jauktais koris «DeCoro»	29 dalībnieki
LU jauktais koris «Dziesmuvara»	45 dalībnieki
LU absolventu jauktais koris «Jubilāte»	65 dalībnieki
LU jauktais koris «Juventus»	69 dalībnieki
LU sieviešu koris «Latve»	25 dalībnieki
LU sieviešu koris «Minjona»	34 dalībnieki
LU Prezidiju konventa vīru koris	28 dalībnieki
LU vokālais ansamblis «Canto»	5 dalībnieki
LU vokālais ansamblis «Dancis»	13 dalībnieki
LU vīru koris «Dziedonis»	50 dalībnieki
LU TDA «Dancis»	49 dalībnieki
LU Vidējās paaudzes deju kolektīvs «Dancis»	28 dalībnieki
LU deju kolektīvs «Dancītis»	74 dalībnieki
LU DFK «Dandari»	42 dalībnieki
LU Pūtēju orķestris	36 dalībnieki
LU TLMS «Vāpe»	11 dalībnieki
Kopā:	677 dalībnieki

Tomēr iespaidīgākais esot brīdis, kad diriģents paceļ roku un ar vienu rokas kustību liek 12 tūkstošiem cilvēku ieelpot reizē un sākt dziedāt. «Interesanti, ko tajā brīdī domā publika, jo daudzi no tiem, kas klausās koncertu, skatoties uz diriģenta rokām, automātiski ieelpo reizē ar kori. Mani fascinē tā kopējā elpa, tā ir burvība. Iztēlojies, ka stāvi kopkorim priekšā – labajā pusē ir divi tūkstoši tenoru, kreisajā trīs tūkstoši basu un septiņi tūkstoši altu un soprānu. Viens rokas mājiens, un četri tūkstoši altu sāk dziedāt: «Līgo saule vakarāi, līgo». Vienlaicīgi, vienā skaņas augstumā, ar vienu tekstu un domu!»

Nosaukt savu mīļāko šī gada svētku dziesmu Edgars uzreiz nevar. To viņš skaidro tā, ka, strādājot ar kori «Aura», izdziedāta liela daļa dziesmu vēl pirms to iekļaušanas svētku repertuārā. «Šī gada repertuārs ir ļoti aizraujošs un interesants. Repertuārā ir man tuvās klasiskās vērtības, vienmēr uzrunājošas tautasdziesmu apdares, arī tik pacilājošas himnas un liriskie skaņdarbi.»

Edgars uzsver, ka pirms simts gadiem arī citās valstīs bijuši šādi Dziesmu svētki, kad kori gatavoja vienotu repertuāru un veidoja kopkori. «Tas ir brīnums, ka esam tik ilgi noturējušies. Esmu vienmēr teicis – kamēr degs Jāņu uguns kuri un skanēs līgo vārds, latviešu tauta dzīvos. Kamēr bērni dziedās, arī Dziesmu svētki pastāvēs!»

Let's sing!

Edgars Vītols is a young and popular Latvian conductor, whose name is often mentioned in mass media and described as a *new talent* and the *conductor of the 21st century*. Edgars conducts the choir 'Aura' of the UL Faculty of Physics and Mathematics and the Riga State Gymnasium No. 2 choir, where his talent has long earned him praise and accolades. Choirs and music are Edgar's lifestyle, and he believes that choir singing is a fashionable activity.

From June 30 to July 7, The XXV Nationwide Latvian Song and XV Dance Festival will take place in Riga. As part of the festival's program, a concert in honour of the 150th anniversary of the well-known Latvian composer Jāzepe Vītols's birth will be held on July 2 at the Great Hall of the UL.

Studentu idejas top reālas

Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Madara ERMANSONE, LU Studentu padome

LU Preses centrs

No ādas atjaunošanas līdz pūču migrācijai, no videolekcijām līdz florbolam naktīs – tik neierobežots ir studentu ideju lidojums. Studentu padomes organizētais projektu konkurss ļauj šīm idejām piezemēties un īstenoties.

Šogad tika apvienoti Latvijas Universitātes Studentu padomes (LU SP) rīktoie ikgadējie projektu konkursi «Liec idejai lidot», kas aptver zinātnisko jomu, un «Liec idejai augt», kas aptver kultūras, sociālo un sporta sfēru, ar kopējo piešķiramo finansējumu 11 tūkstošu latu apmērā. Paši konkursa uzvarētāji atzīst, ka pieteikties nav grūti, un aicina arī citus nākamreiz piedalīties konkursā, lai īstenotu sapni un paveiktu ko noderīgu.

Dažādu sēņu ekstraktu ietekmes uz ādas struktūrproteīnu ekspresiju novērtēšana MCŠ kultūrās

Egija Berga, LU Bioloģijas fakultāte, bakalaura programma, 3. kurss.

Par projektu: ādas kopšanas līdzekļu izveidē ir nozīmīgi zināt to ietekmi uz dažādiem ādas struktūrproteīniem, kas nosaka ādas stingrību, izskatu un veselību. Projekts ļaus noteikt dažādu sēņu ekstraktu iedarbību uz cilvēka ādas mezenhimālo cilmes šūnu (MCŠ) kultūrām struktūrproteīnus kodējošo gēnu ekspresijas līmenī un iegūtos datus prezentēt starptautiskā studentu konferencē. Šie dati būs nozīmīgi lietišķajai zinātnē, un ilgtermiņā tiek plānots izstrādāt jaunu ādas kopšanas līdzekli vai pat kosmētikas līniju, kur galvenā sastāvdaļa būtu sēņu ekstrakti, kas spētu aizvietot kosmētikā izmantotās sintētiskās sastāvdaļas. Tādējādi ieguvējs būtu kosmētikas industrijas privātais sektors, kas dotu labumu arī Latvijas ekonomikai.

Iesniedzēja pieredze: «Pieteikties konkursam nebija sarežģīti, tomēr jāreķinās, ka projekta pieteikuma sagatavošana aizņem

diezgan daudz laika. Lielākais ieguvums no projekta būs iespēja paplašināt bakalaura darbā aizsākto pētījumu, realizēt pastāvīgu zinātnisko darbību un tādējādi veicināt savu akadēmisko izaugsmi. Projekta ietvaros iegūtie dati tiks prezentēti starptautiskā studentu konferencē.»

Neiroglijas marķieru ekspresijas kvantitatīva raksturošana ādas prekursoršūnās

Līga Saulīte, LU Bioloģijas fakultāte, bakalaura programma, 3. kurss.

Par projektu: No perifērās (PNS) un centrālās (CNS) nervu sistēmas slimībām cieš miljoniem cilvēku visā pasaulē. CNS un PNS slimības un bojājumi var būt iedzimti, kā arī var tikt iegūti dzīves laikā fizisku traumu rezultātā vai kā citu slimību komplikācijas. Ādas prekursoršūnas, kuras ieguvušas neironu vai glijas šūnu īpašības, varētu būt potenciāls līdzeklis šūnu terapijas izstrādei, lai atjaunotu bojātas perifērās vai centrālās nervu sistēmas daļas un nervu mielīna apvalku slimniekiem ar PNS vai CNS bojājumiem. Provizoriskie rezultāti parāda, ka ādā esošās nervu kores priekštečšūnas varētu pārveidot par Švāna šūnām, kuru dabiskā loma ir perifērās nervu sistēmas reģenerācija un mielinizācija. Tādēļ šis projekts būtu solis tuvāk jauno PNS reģeneratīvo terapiju izveidei. Projekta ilgtermiņa mērķis ir izstrādāt reģeneratīvo terapiju slimniekiem ar perifērās nervu sistēmas bojājumiem.

Migrējošo ausaino pūču *Asio otus* ģenētiskā daudzveidība

Nikole Krasņevska, LU Bioloģijas fakultāte, maģistra programma, 2. kurss.

Par projektu: kaut gan putnu migrācija ir viens no vislabāk izpētītajiem ekoloģiskajiem fenomeniem dabā, joprojām trūkst zināšanu par migrējošo putnu ģenētisko struktūru. Projekta

Pūču novērošanas projekts jau nesīs pirmos rezultātus.
Foto no projekta arhīva

ietvaros tiek plānots noteikt ausainās pūces ģenētisko daudzveidību migrācijas laikā. Šim uzdevumam laika posmā no 2011. gada rudens līdz 2012. gada pavasarim tika ievākti asins paraugi. Rudens migrācijas pētījuma vieta ir Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta Ornitoloģiskais stacionārs Papē, bet pavasara migrācijas vieta atrodas Kolkā. Ģenētiskie paraugi tiks salīdzināti, un tas ļaus noteikt, vai Eiropas ziemeļos ausainajai pūcei ir viena vai vismaz

divas populācijas. Šī metodika ir tikai dažus gadus veca, un līdz šim populāciju ģenētikā tikusi lietota pāris reizi.

Latvijā nav veikti pētījumi dzīvnieku ekoloģijā ar molekulāro metožu palīdzību. Par pilnīgi jaunu var uzskatīt dzīvnieku ģenētiskās struktūras noteikšanu migrācijas laikā.

LU Datorikas fakultātes videolekcijas

Matīss Jurģelis, LU Datorikas fakultāte, bakalaura programma, 3. kurss.

Par projektu: situācija, kad kredītpunktu limits ir pārsniegts vai laika trūkums neļauj apmeklēt kādu kursu, kuru vēlētos klausīties, nav reta. Tāpat, atkārtot apgūto vielu, rodas sajūta, ka pasniedzējs kaut ko par to ir stāstījis, bet tieši ko, grūti atcerēties. Tieši šo brīžu dēļ tiks veidots lekciju videoierakstu arhīvs. 2012. gada rudens semestrī iegādāta tīmekļa kamera, ar kuru testa režīmā ierakstīti pāris kursi. Par ierakstu vērtīgumu bija iespēja pārliecināties pirmās sesijas laikā, jo bija ļoti ērti atvērt pierakstu kladi un paralēli skatīties lekcijas ierakstu, kurā pasniedzējs detalizēti izskaidro nodarbībā pierakstīto. Tieši tāpēc projekta ietvaros tiks iegādāta kamera ar augstāku izšķirtspēju un stabilu statīvu. Tāpat ir nepieciešams nodrošināt augstākas kvalitātes skaņas ierakstu, iegādājoties audioiekārtas jeb radiomikrofonus, jo ir situācijas, kad pasniedzēji runā ļoti klusi vai balss saplūst ar apkārtnējo troksni. Projekts nodrošinās studentiem iespēju celt zināšanu līmeni un atsvaidzināt jau iegūtās zināšanas. Šī būs lieliska iespēja arī pasniedzējiem paskatīties uz sevi no malas.

lesniedzēja pieredze: «Pieteikties konkursam nebija sarežģīti, grūtāk bija pašam saprast, cik tālu mans projekts sniegsies un ko ar to gribētu sasniegt. Lielākais ieguvums noteikti būs LU kopējās vērtības celšana, kā arī studentu zināšanu kvalitātes un spektra uzlabošana. Tāpat pie ieguvumiem noteikti jāpieskaita personīgās pieredzes palielināšana.»

Pirmie panākumi pūču pētniecības projektā

Anita Reika, *Alma Mater* korespondente

Foto no projekta arhīva

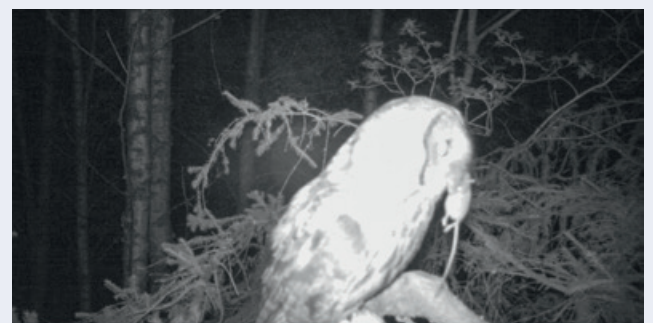
2011. gadā LU Studentu padome (SP) projektu konkursā daļēji atbalstīja inventāra iegādi pūču ligzdošanas izpētei, piesaistot arī līdzfinansētājus – *StoraEnso*, Vides risinājumu institūtu, arī LU Bioloģijas fakultātes (BF) SP. Šogad ar kameru uzstādīšanu un novērošanu saistītos uzdevumus palīdzēja segt arī *LabieDarbi.lv*. «Pirmās kameras jau izvietotas un ir sniegušas apmierinošus rezultātus. Kaut arī tālu no iecerētā, jāuzsver, ka automātisko kameru pielāgošana nakts plēsīgo dobumperētāju putnu izpētē ir jauns virziens «zaļajā» bioloģijā,» skaidro pētnieks Andris Avotiņš.

Šī projekta galvenie realizētāji ir LU BF students Andris Avotiņš un absolvents Gaidis Grandāns.

Projekta galvenais mērķis ir «nodrošināt dabas aizsardzības lietussargu visiem tiem, kas apdzīvo plašās pūču ligzdošanas teritorijas,» skaidro A. Avotiņš. BF students norāda, ka šai pētījumā ir

svarīgi iegūt pēc iespējas vairāk precīzas informācijas: tā kā pūces ir augstākie plēsēji, īpaši aizsargātas gan Latvijā, gan Eiropā, turklāt nometnieces, tās ar savu uzvedību (ligzdošanas ieradumiem, barības izvēli) norāda uz dažādām ekosistēmu izmaiņām. Viens no galvenajiem šī pūču pētniecības projekta mērķiem ir noskaidrot precīzu konkrētu individu barības sastāvu, izmantojot 2012. gadā iegūtās automātiskās kameras, lai kvalitatīvāk aizsargātu ne tikai pašas pūces, bet arī to barības objektus un citas sugas.

«Automātisko kameru izveidošana ir tikai viena sastāvdaļa lielāka projekta ietvaros, precīzāk – viens no mazajiem projektiņiem, kas novedīs pie «lielās atklāsmes,» automātisko kameru nozīmi skaidro A. Avotiņš. Pašlaik šo kameru galvenais uzdevums ir nodrošināt precīza pūču barības sastāva un ligzdošanas ieradumu novērošanu. Bioloģijas fakultātes pasniedzējs un pētnieks Jānis Priednieks stāsta, ka ir svarīgi pētīt tieši pūces, jo tā ir nozīmīga putnu grupa, turklāt automātisko kameru izmantošana ir viena

Bushnell AA v j 994.6mb → 16°C ● 05-12-2013 23:09:09
Pienesot mazulim klaidoņpeli. Foto no projekta arhīva

Atbalsts Latvijas Universitātes florbola nakts turnīru organizēšanai

Kārlis Dārznieks, LU Sporta servisa centrs

Par projektu: Latvijas Universitātē jau vairākus gadus ir aizsākta tradīcija sportot naktīs, tā allaž izraisa milzu atsaucību un interesi no studentu puses. Viens no populārākajiem LU nakts dzīves pasākumiem ir florbola nakts turnīrs, kurš ik reizi pulcē ievērojamu skaitu dalībnieku un līdzjutēju.

Spēles ilgst no pulksten 22.30 līdz pat rītam, mūzikas pavadījumā mači tiek aizvadīti vairākos spēļu laukumos, kur savā starpā sacenšas Latvijas Universitātes studentu komandas. Visas nakts garumā klātesošajiem ir iespēja cienāties ar cepumiem, piedalīties dažādās vakara vadītāja piedāvātās aktivitātēs, iegūt vērtīgas balvas un pats galvenais – pavadīt labi laiku un saliedēties ar saviem kursabiedriem un draugiem.

Florbola nakts turnīri no citiem sporta nakts pasākumiem LU atšķiras ar to, ka tie pulcē vislielāko apmeklētāju un dalībnieku skaitu. Turnīra gaitā tiek noteikta arī komanda, kas iegūst balvu «Atraktīvākā komanda», un tas vienmēr mudina dalībniekus parūpēties arī par atraktīvu vizuālo komandas noformējumu. Pats interesantākais turnīra nolikuma punkts ir tas, ka komandā jābūt obligāti vismaz vienai daiļā dzimuma pārstāvei – tas sacensības padara daudz baudāmākas un interesantas ikvienam.

Ņemot vērā, ka ar katru turnīru strauji palielinās dalībnieku skaits, projekts ir veidots, lai izdotos celt organizāciju gaidāmo trīs florbola nakts turnīru ietvaros un tādējādi palīdzētu turpināt attīstīt florbola kā sporta veida kustību Latvijas Universitātē.

Iesniedzēja pieredze: «Ja pēdējā dienā nebūtu par konkursu dzirdējis no iesaistītiem cilvēkiem, visdrīzāk nebūtu šo iespēju izmantojis, jo informācija nebija viegli pieejama. Grūtākais noteikti

bija plānot laiku un potenciālās izmaksas, kas, jau iesniedzot projektu, bija korekti jānorāda, bet florbola nakts turnīri risināsies rudenī. Realizējot projektu, lielākais ieguvums būs florbola nakts turnīru kvalitātes celšana. Šis projekts no daudzajiem citiem atšķiras ar to, ka tā ir jau realizēta ideja, taču turpmākai norisei nepieciešams finansējums. Protams, to var noorganizēt ar ļoti minimāliem ieguldījumiem, taču gūtais finansējums ļaus spert vēl patāku soli attīstības virzienā.»

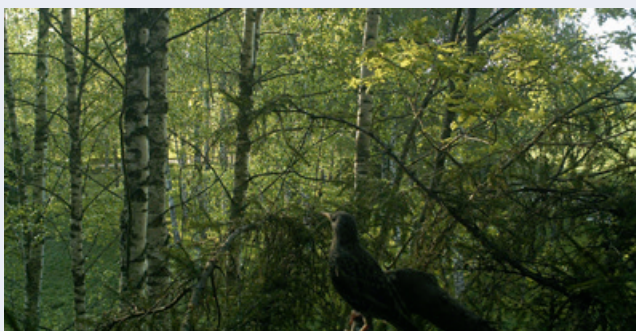
Atbalstīto projektu vidū ir arī Kristiānas Melderes iesniegtais projekts LU TDA «Danča» mēģinājumu un koncertu kvalitātes uzlabošanā, Anastasijas Rešetovas (moderno valodu un biznesa studijas, 1. kurss) projekts LU Humanitāro zinātņu fakultātes labiekārtošanā un Inetas Rundānes projekts «Muzeja eksponātu glābšana».

2013. gada projektu konkursā kopā tika iesniegti 30 projekti. Akadēmisko projektu sekcijā – 9 projekti, zinātnisko projektu sekcijā – 4 projekti, un kultūras, sporta, un sociālo projektu sekcijā – 17 projekti.

Students' Ideas are coming to life

Skin regeneration, owls' migration, video lectures and floorball at night; there are no limits to students' ideas and they go beyond any borders. The Scientific Projects Competition carried out by the Student Council of the University of Latvia allows these ideas become more realistic and feasible.

This year, the annual project competition 'Liec idejai lidot' (*Let the idea fly*) that encompasses scientific fields was merged with the competition 'Liec idejai augt' (*Let the idea grow*) which covers the cultural, social and sports spheres. Both competitions have been organised by the Student Council with a total funding of 11,000 lats. Seven projects have received full funding, while another seven have been provided with partial support. The winners have confirmed that the application procedure is not complicated and invited others to apply for the next competition in order to make their dreams come true.

Bushnell M AAvj 999.1mb↑ 10°C ● 05-16-2013 06:50:04

Dienas laikā pūces ligzdas priekšā droši jūtas tie, kas citreiz kļūst par barības objektu – mājas strazds u. c. Foto no projekta arhīva

no modernākajām metodēm, kā iegūt datus, kurus citādi nemaz nevarētu uzzināt.

Šobrīd novērošana notiek astoņos parauglaukumos, to vidējā platība ir 100 km² (šajos laukumos pūču pētnieki zina katras pūces teritoriju un lielākajai daļai arī ligzdošanas vietas). No 10 automātiskajām kamerām šobrīd aktīvi darbojas sešas – četras kameras pie meža pūces ligzdām un divas pie urālpūcēm. Pētnieks norāda, ka tuvākajās dienās tiks izvietotas atlikušās četras. Kameras izvietošana prasījusi gan pacietību, gan laiku, jo šādi pētījumi pasaulē ir ļoti unikāli – zināmas vien atsevišķas publikācijas, kurās runāts par automātisko kameras izmantošanu dobumperētāju izpētē. Svarīgs ir arī kameras novietojums, kas ļauj precīzi dokumentēt ne vien pie ligzdas pielidojošu pūci, bet arī barību, ko tā nes saviem mazuļiem, uzsver A. Avotiņš.

Nu jau ir apzināts pietiekami daudz urālpūču un meža pūču ligzdu, lai visas automātiskās kameras tiktu nodarbinātas no mazuļu šķīšanās brīža līdz pat ligzdas atstāšanai. «Veicamais pētījums

ir ļoti apjomīgs, līdz ar to nepieciešams liels darbs un finanses,» stāsta A. Avotiņš. Šogad pētījumā palīdzējuši pieci brīvprātīgie studenti no Polijas, nozīmīga sadarbība izveidojusies ar uzņēmumu *StoraEnso* un Vides risinājumu institūtu, kā arī gūts atbalsts no Eiropas Savienības fonda (ESF) projekta «Atbalsts maģistra studijām LU», netieši saistīts ir apstiprinātais projekts LVAF «Aizsargājamo teritoriju veidošana Ķemeru Nacionālajā parkā ligzdojošajām pūcēm», kas spēs sniegt ziņas par daudzām reto un īpaši aizsargājamo pūču ligzdošanas vietām, pie kurām veikt pētījumus. «Ņemot vērā situāciju ar zinātnes un izglītības finansiālo atbalstu no valsts budžeta līdzekļiem, ir skaidrs, kur līdzekļus meklēt nav īsti vērts. Jāmeklē, dažādi kombinējot,» atzīst A. Avotiņš.

Pētnieks uzver, ka šāds pētījums nepieciešams arī tāpēc, lai apzinātu pūču aizsardzībai nepieciešamākos biotopus un izstrādātu rekomendācijas mežsaimnieciskās darbības plānošanai tā, lai ekoloģiskā ietekme būtu mazāka uz dabu kopumā, ne tikai uz pūcēm vien.

Bushnell M AAvj 993.6mb↓ 13°C ● 05-13-2013 23:29:30

Mazais, tumšais objekts pūces knābi ir maijvabole (*Geotrupes* sp.). Tās, koncentrēti izlidojot, atsevišķās naktīs kļūst par nozīmīgu enerģijas ieguves avotu. Foto no projekta arhīva

LU jauno mūzikas grupu konkurss «Hadrons 2013»

Kristaps GUSTSONS, *Alma Mater* korespondents

Universitātes klubā «Nabaklab» 16. maijā norisinājās astotais Latvijas Universitātes (LU) jauno mūzikas grupu konkurss «Hadrons 2013», kurā par iespēju iegūt ieraksta laiku studijā, piedalīties festivālos «Laba Daba» un «Bildes», kā arī uzstāties jauno studentu svētkos «Aristotelis 2013» cīnījās sešas grupas. Par šī gada konkursa uzvarētājiem kļuva grupa «Nē», kura pārstāvēja LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāti.

Otro vietu ieguva grupa «The Citizens», kura pārstāvēja Ķīmijas fakultāti, bet trešo – apvienība «Brutal Christ» no Sociālo zinātņu fakultātes un Vēstures un filozofijas fakultātes. Jāatzīmē, ka no 8. līdz 16. maijam Radio NABA mājaslapā bija iespējams balsot par sešām finālā iekļuvušajām grupām, izlemjot, kura no tām saņems klausītāju simpātiju balvu. Šajā balsojumā uzvarēja grupa «Oghre», kura pārstāvēja Fizikas un matemātikas fakultāti. Finālā piedalījās un veicināšanas balvas saņēma arī grupas «Mazie Meža Dīvainiši» (Medicīnas fakultāte) un «Dust Devil Drive» (Juridiskā fakultāte).

Grupu sniegums bija pārliecinošs, un pasākums kopumā izvērtās par kvalitatīvu un enerģisku koncertu. Katrai grupai bija sava «odziņa», tādēļ intriga par to, kurš uzvarēs, saglabājās līdz pat noslēgumam. Tā kā iepriekšējo gadu konkursa «Hadrons» uzvarētāji jau kļuvuši pazīstami gan Latvijā, gan ārpus tās robežām, ir vērts uzzināt ko vairāk par šī gada Latvijas Universitātes studentu jaunajām grupām. Īpaši tādēļ, ka jauno LU mākslinieku stāsti par grupu tapšanu un idejām ir tikpat interesanti un krāsaini kā paši studenti.

«Dust Devil Drive»

Dibināta 2012. gada pavasarī.

Dalībnieki: Rūdolfs Latišenko (bungas), Dāvis Vītums (bass, taustiņi, vokāls), Jānis Kalvāns (ģitāra, vokāls), Ralfs Alsiņš (vadošais vokāls).

Grupas skanējumu caurstrāvo blūzroka gars. Pēc pašu dalībnieku vārdiem, šī dziļi sirdī ir rokenrola grupa, kura neliek šķēršļus modernu vēsmu ietekmei, radot jauneklīgu un enerģisku rokmūziku. Ka tas darbojas, apliecina kaut vai vienā dziesmā veiksmīgi lietotā repa tehnika. Nosaukumam iedvesma smelta no blūza mūzikas folkloras. Vārds «Dust» simbolizē puteklainās Misisipi deltas mājiņas, kur dzimis blūzs, «Devil» ir par godu Robertam Džonsonam,

«Dust Devil Drive». Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

«Nē» saņem balvu par labāko sniegumu konkursā.

Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

kurš saskaņā ar leģendu pārdeva dvēseli sātānam, lai kļūtu par izcilu blūzmeni, bet «Drive» simbolizē rokenrola garu. Arī grupas skatuves tēls atbilst tematikai. Maija beigās grupa laida klajā pašu sponsorēto minialbumu «Out Of Control».

«Oghre»

Dibināta 2012. gada vasarā.

Dalībnieki: Normunds Balodis (bungas), Matīss Kušķis (bass), Kristaps Baķis (ritma ģitāra), Raivis Balodis, (soloģitāra), Raivis Bēts (vadošais vokāls)

Šī uzskatāma par 2013. gada konkursa «smagāko» grupu. Par savu stilu dalībnieki paši izsakās: «Cenšamies spēlēt tik alternatīvi, cik vien iespējams, jo tiecamies vairāk atbalstīt pagrīdes mūzikas kultūru.» Uzstāšanās «Hadronā» grupai uzskatāma par sava veida debiju, jo līdz šim Rīgas klubos tai vēl nebija sanācis spēlēt. Ogre ir dzimtā puse vairākiem grupas dalībniekiem, tomēr nosaukt sevi tieši pilsētas vārdā pušiem negribējies. Tā sagadījies, ka viens no dalībniekiem uzrakstījis šo vārdu uz papīra ar papildu «h» burtu un secinājis, ka tas labi izskatās. Kas attiecas uz izrunu, tā var palikt katra brīva interpretācija. Pašlaik grupa strādā pie jaunām dziesmām gan latviešu, gan angļu valodā, plāno aktīvi piedalīties festivālos, kā arī ierakstīt disku.

«Mazie Meža Dīvainiši»

Dibināta 2007. gadā.

Dalībnieki: Rūdolfs Bērziņš (bass, vokāls), Andris Strods (soloģitāra, mutes ermoņikas, vokāls), Mārtiņš Turss (čells), Oskars Bērziņš (ritma ģitāra, sitamie instrumenti, vadošais vokāls).

«Mazie Meža Dīvainiši» ir folkroka grupa, kura, lai gan pastāv kopš 2007. gada, ievērojami aktivizējusies tieši pēdējā gada laikā. Grupai pagaidām nav pastāvīga bundzinieka. Tās skanējumu bagātina čells, bet soloģitārists brīžiem uzspēlē arī mutes ermoņikas, savukārt bundzinieka trūkumu kompensē solists O. Bērziņš, kurš uzstāšanās laikā spēj vienlaikus gan dziedāt, gan spēlēt akustisko ģitāru, gan ar kāju sist lielo basa bungu. Jāatzīmē, ka dalībnieki Rūdolfs un Oskars Bērziņi ir dviņu brāļi, kuri savulaik piedalījušies LNT šovā «Dviņi dzied». Grupas nosaukuma saknes meklējamas skolas

«Oghre». Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

«Mazie Meža Divainiši». Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

laikos, kad topošos grupas biedrus tā mēdza saukt skolasbiedri un paziņas – atšķirīgo interešu dēļ. Grupa ir izdevusi singlu «Marts», kuram janvārī tika prezentēts arī videoklips.

«Nē»

Dibināta 2012. gadā.

Dalībnieki: Ludvigs Lielauss (bungas), Kārlis Heimrāts (bass), Arians Seviško (ģitāra), Staņislavs Kulikovs (ģitāra).

Grupas stilu dalībnieki raksturo kā instrumentāli eksperimentālo džezu. Par savu muzikālo darbību viņi saka: «Spēlējam tā, lai pašiem būtu interesanti, un gribam parādīt, ka instrumentālā mūzika ir tikpat interesanta kā tradicionālā.» Grupas nosaukums «Nē» ir kā protests pret popmūziku un mūzikas rāmjiem. Dalībnieki neizlēdz iespēju drīzumā paplašināt redzesloku, apgūstot vēl kādu instrumentu, tā bagātinot skanējumu un padarot priekšnesumu interesantāku. Dalībnieki neatmet arī varbūtību ar laiku pievienot vokāla partijas. Klausītājiem «Nē» koncertā noteikti nebūs garlaicīgi, turklāt paši dalībnieki atstāj iespaidu, ka labi pavada laiku. Uzvara konkursā grupai bijis liels pārsteigums.

«Brutal Christ»

Dibināta 2012. gadā.

Dalībnieki: Rihards Bražinskis, Arnis Kalniņš.

Savu stilu dalībnieki raksturo kā bezjēdzīgu troksni ar pašparodijas elementiem, ko var ierindot pie eksperimentālās mūzikas. «Brutal Christ» konkursā ieguva trešo vietu. Grupas priekšnesumi ir neatkarīgas performances, kuru pamatā ir dažādu skaņu kropļojošu ierīču, piemēram, ģitāru pedāļu un skaņas pārveidotāju, izmantošana. Dalībnieki izmanto arī elektriskās ģitāras, mikrofonus un pat bērnu rotaļu instrumentus. Grupas nosaukums izvēlēts, lai parādētu tendenci mūzikā izmantot reliģiskus terminus, rezultātā tos banalizējot. Arī skaņdarbu nosaukumi ieturēti šādā stilistikā. Grupas ieraksti ir izdoti Austrālijā reģistrētā *underground*

«Nē». Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

«Brutal Christ». Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

izdevniecībā «Smell The Stench», grupa ir uzstājusies radio «NABA» ēterā ar koncertu raidījumā «Absolūtais Minors». Abi dalībnieki kopā darbojas dažādos blakusprojektos un, iespējams, ar laiku izveidos tādu projektu, kurā lielākoties tiks uzsvērtā kompozīcija.

«The Citizens»

Dibināta 2011. gada maijā.

Dalībnieki: Krišjānis Auziņš (bungas), Roberts Veics (basģitāra), Rihards Klūga (soloģitāra), Reinis Višķeris (taustiņi, vokāls), Jānis Pētersons (ritma ģitāra, vadošais vokāls).

Grupa spēlē jauneklīgu un enerģisku *indie* un alternatīvo roku, ko paši dalībnieki raksturo kā sintroku, galvenokārt tāpēc, ka skanējumā būtiska nozīme ir taustiņiem. «The Citizens» konkursā ieguva otro vietu, kas nodrošina tai iespēju uzstāties arī pašākumā «Aristotelis 2013». Dalībnieki ir draugi jau kopš skolas laikiem. Nosaukumam ierosme esot radusies, vērojot «Citizen» pulksteni klasē, arī visi dalībnieki ir no pilsētas. Viena no grupas vizītkartēm ir skatuves tēls – grupa uzstājas uzvalkos ar zilām žaketēm. «The Citizens» drīzumā plāno izdot pašu spēkiem ierakstīto minialbumu «Truth», kā arī laist klajā videoklipu.

«The Citizens». Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

The new music bands of the University of Latvia have taken part in the contest 'Hadrons 2013'

On May 16 at the club of the University of Latvia (UL) 'Nabaklab', the 8th new bands contest 'Hadrons 2013' (Hadron 2013) was held, where six bands competed for the opportunity to get studio recording sessions, perform at the freshmen event 'Aristotelis 2013' (Aristotle 2013), and participate in the festivals 'Laba Daba' (Good Nature) and 'Bīdes' (Pictures). This year, the band 'Nē' (No) from the UL Faculty of Geography and Earth Sciences became the winner, whereas the second place went to the band 'The Citizens' from the Faculty of Chemistry. The third place was taken by the band 'Brutal Christ' that represented the Faculty of Social Sciences and the Faculty of History and Philosophy. The stories about the creation of the bands are creative and interesting, as are their participants.

Latvijas Universitātes Botāniskā dārza jaunā Acāliju māja. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Jaunā sezona Latvijas Universitātes

Botāniskajā dārzā

Latvijas Universitātes Botāniskais dārzs

Vecākais botāniskais dārzs Latvijā, dibināts 1922. gadā.

Līdz 1926. gadam tas darbojās līdzās pilsētas dārzniecībai Dreiliņmuižā (nav saglabājusies), aptuveni mūsdienu Slāvu apļa un galerijas «Azur» rajonā.

1926. gadā dārza vajadzībām tika iegādāts īpašums Pārdaugavā bijušās Volfšmita muižas teritorijā, kurā tas atrodas joprojām. Vēl tagad ir saglabājusies muižas aleja un četras muižas ēkas, kas ir valsts nozīmes kultūras pieminekļi.

Otrā pasaules kara laikā dārza kolekcijas uzturēja trīs darbinieki, bet tā teritorijā saimniekoja dažādas armijas daļas.

1949. gadā dārza vajadzībām tika piešķirti papildu 6 ha teritorijas, un kopš tā laika dārza teritorija ir 15 ha. Savukārt Rododendru selekcijas un izmēģinājumu stacijas «Babīte» platība ir 12 ha.

LU Botāniskajā dārzā ir Baltijā vienīgā specializētā rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava, Tropu tauriņu māja un acāliju kolekcija.

LU studentiem un darbiniekiem, kā arī I un II grupas invalīdiem ieeja dārzā ir bez maksas. Bijušu cenas ir Ls 0,5–1,5.

Interesenti no Rīgas centra Babītes rododendru audzētavu var ērti sasniegt, braucot ar 4. vai 13. autobusu, kā arī vilcienu.

Kristaps GUSTSONS, *Alma Mater* korespondents

Daugavas kreisajā krastā, tikai dažu minūšu brauciena attālumā no Vecrīgas atrodas krāšņa un unikāla zaļumu pasaule, par kuras klātbūtni pilsētā daudzi garāmbraucošie ikdienā, iespējams, pat nenojauš. Latvijas Universitātes (LU) Botāniskais dārzs, neapšaubāmi, ir vieta, kuras apmeklējumu vasarā nenozēlos ne rūdīti dabas draugi, ne tie, kuri vienkārši alkst pēc nomierinošas pastaigas.

LU Botāniskais dārzs ir vecākais botāniskais dārzs Latvijā. Pagājušajā gadā darbu sāka pirmā Tropu tauriņu māja Baltijā, savukārt šī gada februāra beigās durvis vēra jaunā Acāliju māja, kurā pirmo reizi vienkopus aplūkojama ziemeļu reģionā lielākā acāliju kolekcija. Turklāt vēl viena ievērojama LU Botāniskā dārza struktūrvienība atrodas aiz Rīgas robežām – tā ir Latvijas Universitātes Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava «Babīte», vienīgā šāda veida audzētava Baltijā. Par katru atsevišķi nedaudz vēlāk.

Dārza misija un aktualitātes

«Botāniskā dārza botāniķi aizvien vairāk cenšas pievērsties pašmāju augiem, sevišķi aizsargājamiem augiem,» paskaidro Signe Tomšone, LU Botāniskā dārza direktores vietniece. Šī ir salīdzinoši jauna ievirze botānisko dārzu politikā visā pasaulē. Dārzā ir 76 sugas no Latvijas Sarkanās grāmatas, 51 suga no Pasaules Sarkanās grāmatas un 13 sugas, kuras aizsargā tā saucamā CITES konvencija, kura ierobežo aizsargājamo augu tirdzniecību. Nākotnē gaidāms, ka dārzā tiks audzēts aizvien vairāk Latvijas Sarkanajā grāmatā ierakstīto augu sugu. Mērķis ir panākt, lai kopā ar Nacionālo Botānisko dārzu *ex situ* (bioloģiskās daudzveidības komponentu saglabāšana ārpus to dabiskās vides) kolekcijās būtu pārstāvēti 75% Latvijas Sarkanajā grāmatā ierakstīto sugu. S. Tomšone sevišķi uzsver, ka «visā dzīvības ķēdītē augiem ir ārkārtīgi liela nozīme, un cilvēkam vajadzētu saprast, ka viņš nav galvenais uz šīs planētas». Tāpat arī, komentējot jaunās Tropu tauriņu mājas ierīkošanu, viņa vērš uzmanību, ka nepieciešams apmeklētājiem parādīt augu un insektu pasaules mijiedarbību, bez kuras mēs nevaram dzīvot, bet par kuru ikdienā aizmirstam.

LU Botāniskais dārzs ir kļuvis par mājvietu arī LU Fizikas un matemātikas fakultātes eksperimentam par būvkonstrukciju un apkures/dzesēšanas sistēmu energoefektivitāti un to ilgtspēju Latvijas klimatiskajos apstākļos. Dārza teritorijā kopš 2012. gada oktobra ir izbūvēti pieci 3x3 metrus lieli stendi ar dažādiem ārējo būvkonstrukciju risinājumiem, un to iekšpusē tiek uzturēti dzīvošanai piemēroti termiskie apstākļi. Mājiņās tiek novēroti klimatiskie apstākļi un veikti attiecīgi aprēķini. Šāds projekts Latvijā tiek realizēts pirmo reizi, un tā mērķis ir iegūt jaunas zināšanas un

Energoefektivitātes monitoringa projektam izbūvētie testa stendi universitātes Botāniskā dārza teritorijā 2013. gada janvārī.

Foto: www.eem.lv

ieņemtas ēku siltumizolācijas uzlabošanā atbilstoši Latvijas apstākļiem, kā arī mazināt fosilā kurināmā patēriņu. Nepārprotami, šo jautājumu atrisināšana ir būtiska gan praktisku, gan globālu apsvērumu dēļ.

LU Botāniskais dārzs piedalās arī starptautiskā sēkļu apmaiņā ar citiem botāniskajiem dārziem. Tas ir veids, kā dārzi bez maksas papildina savas kolekcijas. Katru rudenī sēklas tiek vāktas gan dārzā, gan savvaļā, pēc tam tās šķiro un izsūta partneriem, bet pretim tiek saņemtas LU dārzam nepieciešamās sēklas. Augi, kuri dārzā ir labi iejutušies, vairojas, tādēļ interesenti var iegādāties stādus, to skaitā – telpaugus, kas nav nepieciešami kolekcijas uzturēšanai. Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētavā «Babīte» pieejams plašs rododendru stādu sortiments.

Zeltainais putnuspārnis Tropu tauriņu mājā. Foto: Uģis Piterāns

Svarīgākie pasākumi

LU Botāniskais dārzs jau kopš agra pavasara uzsācis aktīvu sezonu. Pirmās ziņas par pavasara iestāšanos pienāca jau 27. februārī, kad apmeklētājiem durvis vēra jaunā Acāliju māja, savukārt 8. martā pirmo pilno sezonu sāka arī Tropsu tauriņu māja. Martā un aprīlī bija apskatāma izstāde «Kā sagrozīt galvu?!...» – nenopietni par augiem un receptēm, kas rada erotisku noskaņu. Pirmajai patiesi siltajai nedēļai aprīļa vidū sekoja izstāde «Kaktusi», kurā līdzās Botāniskā dārza kolekcijai bija apskatāmi arī augi no Kaktusu un citu sukulentu biedrības entuziastu kolekcijām. Jaunums šīn sezonā ir zīmēšanas nodarbības skolēniem sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju un mākslinieci Ausmu Šmiti. Tās ir stundu ilgas zīmēšanas nodarbības dārzā, kur mākslinieces uzraudzībā skolēni var apgūt tēlotāja mākslas iemaņas.

Būtisks populārzinātnisks pasākums LU Botāniskajā dārzā ir Augu aizsardzības diena, kura šogad tika atzīmēta 17. maijā. Šī starptautiskā diena Universitātes Botāniskajā dārzā tiek atzīmēta kopš 2009. gada, un laika gaitā to apmeklē arvien vairāk zinātnieku, studentu un interesentu. Augu aizsardzības dienā parka teritorija tiek pārvērsta par tādu kā āra laboratoriju, kurā studenti, profesori un citi speciālisti no Latvijas Universitātes ķīmiķiem, biologiem, fiziķiem, ģeogrāfiem u. c. dod iespēju apmeklētājiem vērot, piemēram, šūnas mikroskopā, iepazīt augu uzbūvi, evolūciju, dārzā mītošos kukaiņus un dzīvību diķi. Pasākuma mērķis ir popularizēt dabas zinātnes un rosināt interesi par dabu. Jāatzīmē, ka pasākums ir interesants arī pieaugušajiem, lai gan galvenā mērķauditorija ir skolēni.

Savukārt gada centrālais notikums LU Botāniskajā dārzā ir ikgadējā Puķu balle, kura šogad notiks jau 11. reizi. Tā ir daudzveidīgākā

un plašāk apmeklētā ziedu un dekoratīvo augu izstāde Latvijā un Baltijas valstīs, kas pulcē dārzniekus, selekcionārus, dārzu arhitektus un citus radošus ļaudis. Šis pasākums ir iekļauts arī «Rīga 2014» pasākumu sarakstā.

Šī gada Puķu balle norisināsies no 4. līdz 7. jūlijam, un tā tiks aizvadīta Latvijas zinātnes sasniegumu zīmē ar moto *Quo vadis?*. Kā katru gadu, balles laikā risināsies arī dārza dizaina konkurss, un šogad tā dalībnieku uzdevums ir radīt objektus, kas no konkrēta līdz abstraktam atspoguļo Latvijas zinātnieku pēdējo gadu nozīmīgākos sasniegumus, tādējādi popularizējot zinātni un vienlaikus stimulējot fantāzijas lidojumu dārza mākslā. Šiem dizaina objektiem, protams, jābūt veidotiem, iesaistot augus. Pasākumā plānoti arī koncerti, izstādes darbnīcas un citas aktivitātes.

Tropsu tauriņu māja

Divas jaunās mājas šopavasār var uzskatīt par īpašu LU Botāniskā dārza «kārumu». Tropsu tauriņu māja durvis vēra 2012. gada jūlijā, tā ir vienīgā Baltijā un viena no nedaudzām, kas Eiropā atrodas vistālāk uz ziemeļiem. Tie, kuri ir bijuši Rīgas Zooloģiskā dārza Tropsu mājā, ieejot tauriņu mājā, visticamāk, piedzīvos līdzīgas izjūtas, jo klimats, kā liecina nosaukums, ir ļoti silts. Lai radītu dabisku tropu noskaņu un apstākļus tauriņiem, stiklotajā ēkā aug dažādi augi, turklāt tajā ir ierīkots arī neliels dīķītis. Aprīlī gaisa temperatūra tajā bija 33,7 °C un gaisa mitrums tuvojās 70%, tomēr, kā norādīja tauriņu mājas darbinieks, entomologs un fotogrāfs Uģis Piterāns, šiem skaitļiem ar laiku vajadzētu pieaugt.

Ļoti interesanta ir sistēma, pēc kuras tauriņu māja darbojas. Jāatzīmē, ka tauriņa mūžs ir trīs nedēļas līdz mēnesi garš, tāpēc to skaitu nepieciešams papildināt diezgan regulāri. Tauriņi tiek

Skats Latvijas Universitātes Botāniskā dārza acāliju mājā. Foto: Toms Grinbergs, LU Preses centrs

iepirkti kā kūniņas no speciālām audzētavām zemēs, kur tie sastopami dabā, piemēram, no Filipīnām un Malaizijas. Tomēr, kā uzsver U. Piterāns, neviens tauriņš netiek ķerts dabā, tādēļ dabiskajai populācijai netiek nodarīts ļaunums. Atsevišķos gadījumos tauriņi spēj vairoties arī šeit, tomēr ar to nepietiek, lai uzturētu 150–200 tauriņu populāciju. Lielākā daļa tropu tauriņu kāpuru ir ļoti izvēlīgi barības ziņā, tādēļ iespējas tos izaudzēt ir ierobežotas. Līdzās ieejai var vērot tauriņa dzimšanas brīdi, jo speciālā inkubatorā ir izvietotas jaunās kūniņas.

Jautāts par tauriņu sugu sastāvu, U. Piterāns paskaidro, ka tas Eiropas tauriņu mājās lielākoties ir līdzīgs, jo audzētavu un piegādātāju pasaulē nemaz nav tik daudz. Tomēr starp īpašiem retumiem, kas laiku pa laikam sastopami jaunajā tauriņu mājā, ir, piemēram, 'Zeltais putnuspārnis' – lielākais dienas tauriņš un vienīgais putnuspārnis, ko mēdz audzēt tauriņu mājās Eiropā. Par putnuspārni to sauc tādēļ, ka tā spārnu lielums salīdzināms ar to, kāds ir putniem. Vēl viens milzis, kurš bija redzams kādu brīdi martā, ir 'Atlanta pāvacis' – viens no lielākajiem naktstauriņiem pasaulē. Tā spārni ir divu cilvēka plaukstu lielumā. «Naktstauriņi savas dzīves laikā nebarojas, jo tiem nav barošanas orgānu, tādēļ katrs lidojums tos tuvina nāvei, un to dzīves ilgums ir mazāks nekā dienas tauriņiem,» paskaidro U. Piterāns. Jāatzīst, ka stāsts ir vienlīdz skaists un traģisks. Vasaras beigās daudz lielākā skaitā būs apskatāmi pūctauriņi, kurus var atpazīt pēc acij līdzīga zīmējuma uz spārniem. Šie tauriņi pie mums spējot labi vairoties. Kopumā tauriņu mājā vienlaikus redzamas 20 līdz 25 tauriņu sugas. Tā kā tauriņa mūžs ir trausls un īss, tad par īpašu eksemplāru šķīlšanos, kā arī citus jaunumus var uzzināt tauriņu mājas *Twitter* kontā @Taurinu_maja.

Jauno tauriņu kūniņas Tropu tauriņu mājā.
Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Maija beigās LU Botāniskajā dārzā mecenāti Boriss un Ināra Teterevi un Latvijas Universitātes rektors profesors Mārcis Auziņš parakstīja nodomu protokolu par sadarbību un atbalstu projektiem LU Botāniskā dārza attīstībai, kultūras mantojuma saglabāšanai, kā arī Eiropas humānās tradīcijās balstītu zināšanu un prasmju izplatīšanai.
Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Kad sezona oktobrī jau tuvojas beigām, tauriņu populāciju pārstāj atjaunot, un lielākā daļa tauriņu dabiskā ceļā beidz savu dzīvi. Tiesa gan, pagājušo ziemu dažiem bija izdevies pārzīmot. Ziemā tauriņu māja tiek apkurināta, lai uzturētu tajā esošos augus.

Acāliju māja un rododendru audzētava

Lai nonāktu tauriņu mājā, apmeklētājam ir jāiziet cauri jaunajai Acāliju mājai. Te uzreiz jāpaskaidro, ka par acālijām dēvē selekcionētas rododendru šķirnes, kas Latvijas klimatā nevar augt brīvā dabā. Runājot par rododendriem, Latvijā nepārprotama autoritāte ir profesors Rihards Kondratovičs – Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, kurš rododendru un acāliju kolekciju LU Botāniskajā dārzā veido jau vairāk nekā 50 gadus. Botāniskā dārza kolekcijā ir 124 šķirnes un hibrīdi, tā ir lielākā acāliju kolekcija Baltijā. Līdz šim acālijas ziedēšanas laikā tika nestas no slēgtajām siltumnīcām uz Palmu māju, kur tās varēja apskatīt apmeklētāji, bet šī kārtība augiem bieži vien kaitēja, jo pārvietošana tos bojāja. Jaunajā mājā visas acālijas apskatāmas vienkopus, turklāt ne tikai ziedošās. Acālijas sāka ziedēt jau diezgan agri – janvārī – un vasarā būs noziedējušas.

Savukārt LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava «Babīte» apmeklētājiem durvis ver ziedēšanas laikā no 15. maija līdz 15. jūnijam. Rihards Kondratovičs, audzētavas ilggadējais vadītājs, uzsāka acāliju un rododendru selekciju Universitātes Botāniskajā dārzā 1957. gadā, un turpmākajos gados šī nodarbe izvērtās visnotaļ ražīgi. Rododendru selekcijai bija nepieciešama aizvien lielāka platība, jo, veidojot vienu krustojumu, nepieciešami aptuveni 200 augi, bet katrs no tiem aizņem vismaz vienu kvadrātmetru. Tādēļ kopš 1980. gada selekcija pilnībā notiek Babītē. Profesora R. Kondratoviča vadībā Latvijā ir selekcionētas un starptautiski reģistrētas 78 rododendru šķirnes. Rododendri vairāk nekā 30 gadu ilgajā laikā ir kļuvuši par vienu no Babītes simboliem. Ne velti 2012. gada 6. septembrī Babītes novadam tika piešķirts jauns ģerbonis ar sarkanu rododendra ziedkopu sudraba laukā.

The New Season in the Botanical Garden of the University of Latvia

The Botanical Garden of the University of Latvia is the oldest botanical garden in Latvia. Last year, the first Tropical Butterfly House in the Baltic States was opened in it. This year, at the end of February, the new Azalea House opened its doors to delight visitors with the beauty of the largest collection of azaleas in the Northern Europe. Furthermore, the Botanical Garden has a branch, the Nursery of Rhododendrons 'Babite', which is located beyond the borders of Riga city and is the only nursery of rhododendrons of this kind in the Baltic States. This summer, the 11th Flower Ball will be held at the Botanical Garden, bringing together plant breeders, nature lovers, landscape architects and gardeners.

Kognitīvo zinātņu «rokstāri» pulcējas simpozijā Latvijas Universitātē

Līva RAITA, LU SZF komunikācijas zinātnes
maģistrantūras 1. kursa studente

Latvijas Universitātē (LU) maija sākumā notika 9. starptautiskais kognitīvo zinātņu, loģikas un komunikācijas simpozijš «Uztvere un koncepti», ko organizēja LU Kognitīvo zinātņu un semantikas centrs sadarbībā ar Makmāstera Universitātes (Kanāda) Filozofijas departamentu. Tas pulcēja rekordlielu skaitu pasaules līmeņa zinātnieku, kuru diskusijas ieinteresēja plašu auditoriju, un apskatītie jautājumi ir aktuāli ne vien zinātnes, bet arī mākslas un ētikas kontekstā.

Katram savī koncepti

Simpozijā ielūgtie organizatori šoreiz bija uztveres un konceptu pētnieki profesors Eduārs Mašeri (*Machery*) no Pitsburgas Universitātes (ASV) un profesors Džesijs Prinzs (*Prinz*) no Ņujorkas Pilsētas universitātes (ASV). Aicināts komentēt simpozija tēmas aktualitāti pirms tā sākuma, prof. Mašeri norādīja, ka koncepti, būdami zināšanu struktūras, kuras lietojam objektu un notikumu klasifikācijā, vārdu saprašānā, analogiju veidošanā utt., ir kognīcijas centrālais elements. Turklāt konceptu izpratne ir būtisks kognitīvo zinātņu mērķis. Zināms, ka konceptu jautājumu jau gadu desmitiem mēģina risināt psihologi, savukārt simpozija nolūks ir diskutēt par vairākām savstarpēji konkurējošām teorijām, kas skaidro konceptus. Konceptu pētniecības nozīmīgumu kognitīvajās zinātnēs uzsvēra arī prof. Prinzs, atzīmēdams, ka koncepti ir «mentāli instrumenti, ar kuru palīdzību izprotam pasauli».

Komentārā par uztveres pētījumu nepieciešamību prof. Mašeri minēja, ka uztvere ir veids, kādā mēs saskaramies ar pasauli, un tieši uztvere ir kognīcijas sākums, savukārt koncepti ietekmē uztveri, par to liecina vairāku psiholoģijas eksperimentu rezultāti, lai arī pagaidām viņš tos vērtē pretrunīgi. Savukārt prof. Prinzs komentārā atbalsta uzskatu, ka konceptiem ir noteicoša loma mūsu uztveres procesos, un kā piemēru sniedz krāsu uztveres un valodas saistību – piemēram, valodas (krievu u. c.), kurās ir vairāk krāsu pamatterminu, ietekmē krāsu uztveri. Prof. Mašeri uzsvēra, ka simpozijā uzmanība veltīta šo eksperimentu rezultātu raksturojumam un nozīmei.

Abu kognitīvizinātnieku komentāros gan iezīmējās fundamentālas atšķirības konceptu un uztveres skaidrojumā, piemēram, kā veidojas koncepti, vai pastāv koncepti, kas nav atkarīgi no mūsu uztveres, un cik liela loma tiem ir mūsu uztveres procesos.

Roberta Goldstouna lekcija

Dienu pirms oficiālās atklāšanas, 15. maijā, simpoziju ievadīja Indiānas Universitātes profesora Roberta Goldstouna (*Goldstone*) lekcija «Vai uztvere un zināšanas mijiedarbojas: par un pret». Viņš ir viens no pasaules vadošajiem uztveres pētniekiem. Lekcija norisinājās LU Lielajā aulā un pulcēja interesentus no dažādām zinātņu jomām, kā arī raisīja daudz jautājumu, uz kuriem profesors ar patiesu ieinteresētību atbildēja arī pēc lekcijas.

Prof. R. Goldstouns lekcijā izklāstīja uztveres procesu principus, kā arī ļoti interesantu aspektu – jebkuras jomas ekspertu un

Edinburgas Universitātes filozofijas profesora Endija Klārka lekcija izraisa lielu auditorijas interesi. Foto: Toms Grinbergs, LU preses centrs

iesācēju uztvērums atšķirības, kas tieši saistītas ar jaunu konceptu (zināšanu struktūru) iemācīšanos. Dzirdētais auditorijā raisīja domas un jautājumus par sociālo kategorizāciju – piemēram, vai minētie uztveres principi darbojas arī sociālā līmenī, mūsu psihes procesos sapņos un tamlīdzīgi.

Starpdisciplināra sadarbība

Simpoziju atklāja Edinburgas Universitātes (Apvienotā Karaliste) profesors Endijs Klārks (*Clark*). Referātā «Uztvere kā paredzēšana» argumentāciju balstot ar empīriskiem piemēriem, prof. E. Klārks skaidroja, kādēļ mūsu uztvere ir cieši saistīta ar spēju paredzēt un kā šī spēja sekmē mūsu uztveres procesus.

Turpmākās divas dienas simpozija darbs norisinājās četrās paralēlās sekcijās, kuras vadīja kognitīvo zinātņu, filozofijas, psiholoģijas un citu zinātnes jomu pārstāvji no visas pasaules: Konektikutas Universitātes (ASV) profesore Rūta Millikana (*Millikan*), Luiziānas Valsts universitātes (ASV) profesors Džons Protevi (*Protevi*), Roterdamas Universitātes (Nīderlande) profesore Diāna Pešē (*Pecher*), Raiss Universitātes (ASV) profesors Keisijš Okalagans (*O'Callaghan*), Bari Tehniskās universitātes (Itālija) pētnieks Gido Seki (*Sechi*), LU profesors Ivars Austers u. c. Simpozija zinātniskās komisijas atlasītie referāti un to referenti pārstāvēja 18 valstis un dažādas pieejas simpozija tēmai, tādēļ visnotaļ interesanta bija sekciju vadītāju diskusija ar referentiem, savukārt referenti ieguva jaunus kontaktus un kompetentus padomus. Īpaši var atzīmēt prof. Okalagana un prof. Millikanas diskusiju ar savu sekciju dalībniekiem. Akceptēto referātu vidū pēc ilggadēja pārtraukuma zinātniskā komisija apstiprināja lielisku pašmāju referātu – Ivas Timrotes un kolēģu (LU Fizikas un matemātikas fakultāte) pētījumu par burtu uztveri. Saskaņojot ar kognitīvo zinātņu hrestomātisku darbu autoriem ir viens no lielākajiem simpozija dalībnieku un organizatoru panākumiem. Simpozijš sniedza iespēju ne vien apspriest nozares aktualitātes un dalīties teorētiskajā un pētnieciskajā pieredzē, bet arī rast jaunus pētniecības virzienus un sadarbības partnerus.

Kognitīvo zinātņu stūrakmeņi vienkopus

Ielūgtie referenti argumentēja savus ieskatus konceptu un uztveres problēmjautājumos. Prof. R. Millikana izvirzīja referenciālu valodas nozīmes teoriju, savukārt Kalifornijas Universitātes Bērklījā (ASV) profesors Alva Noe (*Noë*) skaidroja uzskatu, ka koncepti ir tehnikas jeb praktiskas iemaņas. Prof. R. Goldstouns simpozija referātā izklāstīja veidus, kādos darbojas mūsu uztvere un kā ikdienā izmantojam šos principus dažādās problēmrisināšanas situācijās (piemēram, matemātikas uzdevumu risināšanā), kā arī pievērsās

Simpoziju atklāja pasaulslavenā uztveres pētnieka prof. Roberta Goldstouna (pa labi) lekcija, ko apmeklēja arī LU rektors prof. Mārcis Auziņš. Foto: Toms Grīnbergs, LU preses centrs

uztveres sistēmu «uzlaušanas» (*hacking*) veidiem, kas ļautu uzlabot mūsu kognīciju. Empīriskie piemēri parādīja, ka ikdienā tieši to arī darām – nemitīgi izdomājam veidus, kā uzlabot savu kognīciju. Plaša spektra interesentus piesaistīja Austrālijas Nacionālās universitātes profesors un Ņujorkas Universitātes (ASV) viesprofesors kognitīvo zinātņu «rokstārs» un zombiju fans Deivids Čalmerss (*Chalmers*), kura intervētgrībētāji veidoja rindu. Viņš pievērsās reālās pasaules un mūsu uztveres savstarpējām attiecībām, savas idejas ilustrējot ar vairākiem asprātīgiem un atraktīviem domu eksperimentiem.

LU Kognitīvo zinātņu un semantikas centra direktors, simpozija organizators asociētais profesors Jurģis Šķilters uzsvēra, ka šis simpozijš ir īpašs ne tikai tāpēc, ka tas ir vērienīgākais deviņu gadu laikā, bet arī tādēļ, ka jautājumi par zināšanu un uztveres mijiedarbību tajā tika skatīti teorētisko un empīrisko zinātņu perspektīvās. «Simpozijš pulcēja ne tikai kognitīvo zinātņu teorētiķus, bet arī t. s. empīrisko kognitīvo zinātņu nozīmīgus pārstāvjus. Kā atzīmēja arī vairāki no delegātiem, grūti atcerēties kādu pasākumu, kurā vienkopos būtu tik nozīmīgi autori, kas pārstāv dažādus uzskatus, kā psihologs Goldstouns, filozofe Millikana, tādi kognitīvo zinātņu mūsdienu stūrakmeņi kā Endijs Klārks un Deivids Čalmerss,» akcentē J. Šķilters.

Mākslas uztveres īpatnības

Simpozija laikā radās izdevība iepazīties arī ar prof. Dž. Prinzu, kura pētnieciskajai darbībai mākslas uztveres jomā līdz šim iespēju robežās biju sekojusi līdzī un kura domas biju citējusi savos studiju darbos. Tādēļ jo īpašs bija prieks par tikšanos klātienē un arī par iespēju gūtājs atbildēs rast apliecinājumu, ka profesora ieguldījums saistāms ar ētikas jautājumu aktualizēšanos un tās atkalatdzimšanu filozofijā, īpaši eksperimentālajā filozofijā, un plašākā mērogā – kognitīvajās zinātnēs.

Atbildot uz jautājumu par pašreizējām aktualitātēm, jauno, nozīmīgo un interesanto mākslas uztveres pētniecības laukā, prof. Prinzs uzmanību vērsa uz vērtējuma izpēti kognitīvajās zinātnēs, kas aizsākas ar morāles jautājumiem – kā tiek veikts morāls spriedums, kā mēs par kaut ko spriežam, ka tas ir labs vai slikts? Profesors atzīmēja: tā kā vērtējums attiecas arī uz mākslas uztveri, tad tās pētniecībai saistošs ir jautājums – vai vērtējam mākslas darbu kā labu vai sliktu. Tāpat par būtiskiem pētniecībā viņš uzskata vēl virkni citu atslēgas jautājumu: piemēram, vai lietojam likumus, lai izlemtu, vai mākslas darbi ir labi, un vai šie likumi ir universāli, kā arī to, kas vairāk ietekmē estētisku spriedumu – saprāts vai emocijas, un, ja emocijas, tad kuras tieši? To visu risina mākslas uztveres pētniecība. Sarunā profesors minēja, ka

mākslas uztveres pētniecība ir ļoti jauna joma un tajā vēl daudz kas atklājams.

Ietekme uz spriedumiem

Savukārt, sniedzot savu ieskatu mākslas un dizaina nošķiruma uztverē, profesors nešaubīdamies nodalīja t. s. augsto mākslu (glezniecība, tēlniecība, grafika) no dizaina. Viņš argumentēja, ka, domājot par estētikas sfēru plašākā mērogā, ir pamatspriedumi par dizaina pievilcīgumu, arī citu cilvēku pievilcīgumu (dažus mēs atzīstam par skaistiem), un vēl mums ir spriedumi par panākumiem mākslā. Prof. Prinzs uzskata, ka atšķirība ir emociju aspektā – ar abu jomu spriedumiem saistītās emocijas atšķiras: mākslas pieredze atšķirībā no dizaina ne vienmēr saistīta ar patīkamo, ar baudu.

Profesors norāda: «Daļa izcilākās mākslas ir ļoti aizkustinoša, ļoti satraucoša – mēs skatāmies traģēdijas teātrī, šausmu filmas, arī izcilās gleznās, skulptūrās risinātas satraucošas tēmas – krustā sišanas ainas, mocības, cietsirdība. Būtiski saprast, ka visa māksla izraisa sava veida pozitīvu reakciju, kad mākslu vērtējam kā labu. Ja tā nebūtu, mūs tā nepiesaistītu, mēs to nemeklētu. Māksla ir pozitīvu emociju avots, bet tā nav baudāmu emociju [avots]. Atšķirība starp dizainu un estētiskiem panākumiem mākslā ir tā, ka dizains vairāk saistīts ar baudu, pievilcīgumu – arī seksuāls uzbudinājums ir nozīmīgs, taču attiecībā uz mākslu ir būtisks jautājums – kas ir tā pozitīvā emocija, kas nav baudāma, kas nav uzbudinājums? Viena no lietām, kuras izpētē esmu ieinteresēts, ir ideja, ka estētiska reakcija ir saistīta ar izbrīna emociju. Radniecīgi vārdi ir «godbijība», «cildenais», «brīnišķīgs» vai «satriecošs», «apbrīnojams» – šie vārdi ir saistīti ar neparasto. Es domāju, ka reakcija uz mākslu ir reakcija uz neparastā atpazīšanu.»

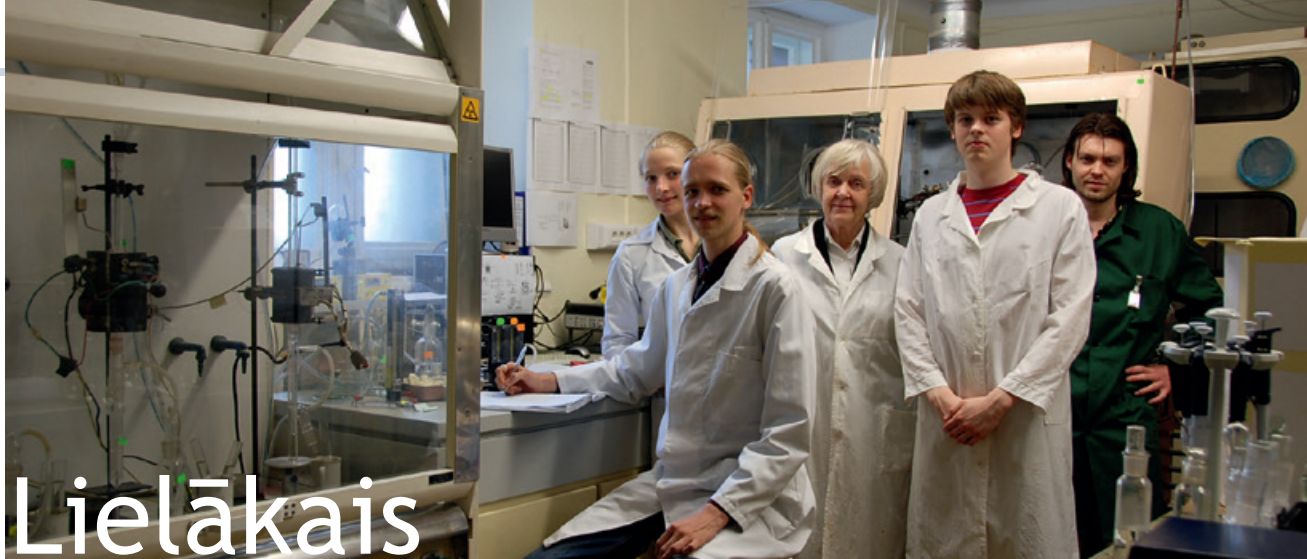
Prof. Prinzs it kā intuitīvi pašsaprotamos slēdzienus ilustrēja ar pārsteidzošiem eksperimentu rezultātiem, piemēram, ka bailes mākslu liek uztvert kā cildenāku. Lūgts mazliet vairāk pastāstīt par veiktajiem eksperimentiem, profesors atklāj, ka viņa eksperimentiem raksturīgs iepriekšējā materiāla determinējošās (*priming*) metodoloģijas izmantojums. Piemēram, dalībniekiem lūgts vērtēt dažādus mākslas darbus, pirms tam pastāstot dažāda rakstura informāciju par mākslinieku (piem., labs cilvēks, izglābis daudz cilvēku dzīvības, vai gluži pretēji – ļauns cilvēks, diktators utt.) vai mākslinieka statusu (piem., izcils mākslinieks, iesācējs, mākslas students utt.). Šajos eksperimentos iezīmējas tik būtiskais mākslas interpretācijas aspekts, kas ir ārkārtīgi saistošs arī mākslas, literatūras zinātņu, citās humanitāro un sociālo (to skaitā – komunikācijas) zinātņu disciplīnās.

Dodoties prom, simpozija dalībnieki veltīja atzinīgus vārdus un pateicības simpozija organizatoriem un LU par vērienīgā pasākuma rīkošanu un spēju piesaistīt izcilos kognitīvizinātniekus.

Prominent cognitive experts perception researchers have given lectures at the University of Latvia

In the middle of May, the 9th International Symposium of Cognition, Logic and Communication 'Perception and Concepts', organized by the UL Centre for Cognitive Sciences and Semantics in collaboration with the Department of Philosophy of McMaster University, Canada, has taken place at the University of Latvia. The symposium's participants have mainly focused on the issues regarding the relation between perception and concepts (knowledge structure) including such questions as whether the concepts that we acquire are related to our perceptual experience or does the perceptual experience depend on these concepts, as well as whether it is possible for the perception to exist without any concepts at all.

This year, the symposium has been attended by a record number of world-class scientists, among them such researchers of perception and concepts as Professor Edouard Machery, the University of Pittsburgh, USA, Professor Jesse Prinz, the City University of New York, Professor David Chalmers, the Australian National University and New York University, Professor Andy Clark, the University of Edinburgh, UK, Professor Robert Goldstone, the Indiana University Bloomington, and many others.

Lielākais Latvijas Universitātes atbalsta projekts

LU Ķīmiskās fizikas institūta Cietvielu radiācijas ķīmijas laboratorijas darbinieki (no kreisās): Līga Avotiņa, Artūrs Zariņš, Gunta Ķizāne, Daniels Kurgs, Andris Leščinskis.
Foto no projekta arhīva

Ivars ŠTEINBERGS, *Alma Mater* korespondents

Šā gada 30. jūnijā noslēdzas plaša mēroga Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansētais projekts Nr. 2010/0202/2DP/2.1.1.2.0/10/APIA/VIAA/013 «Atbalsts Latvijas Universitātes starptautiskās sadarbības projektiem un citiem starptautiskās sadarbības pasākumiem zinātnē un tehnoloģijās». Tā galvenie mērķi ir attīstīt Latvijas Universitātes (LU) zinātnisko darbību un veicināt atpazīstamību Eiropas Savienībā un pasaulē. Viena no daudzajām projektā īstenotajām interesantajām aktivitātēm ir kodolsintēzes reaktoru materiālu izpēte – šo darbu veic LU Ķīmiskās fizikas institūta vadošā pētniece Gunta Ķizāne un viņas kolēģi.

Jaunie enerģijas avoti

Kodolsintēze ir process, kas darbina zvaigznes, to skaitā – mūsu Sauli. Divi vai vairāki atomu kodoli milzīgā ātrumā tiek saplūdināti, izveidojot jaunu kodolu, un šai procesā izdalās liels daudzums enerģijas. Eiropas Atomenerģijas kopiena (EURATOM) – starptautiska organizācija, kura galvenokārt pārvalda kodolsintēzes enerģijas projektus, – savā programmā iekļāvuši arī Latvijas zinātniskos spēkus. «Latvijas Universitātei tas ir prestiži,» stāsta pētniece Gunta Ķizāne. «Piedalāmies kā maza laboratorija. Protams, ir daudzi citi lieli institūti, bet arī mūsu ieguldījums ir svarīgs.» Ar Ķīmiskās fizikas institūtā veiktajiem eksperimentiem Latvija palīdz vienam no mūsdienu lielākajiem Eiropas projektiem – veidot un attīstīt reaktoru ITER (*International Thermonuclear Experimental Reactor* jeb latīniski «ceļš»). Šo projektu finansē un vada septiņas puses, Eiropas Savienība sedz aptuveni 45% no izmaksām, bet pārējās sešas – ap 9% katra. ITER projekta mērķis ir pāriet no eksperimentālās plazmas fizikas uz reālu kodolsintēzes reaktoru ražotu pielietojamu elektrību. Ar šādu reaktoru tiktu radīts vairāk enerģijas, nekā patērēts. Pirmais reaktors ITER tiks būvēts Kadarašā, Francijas dienvidos, taču šāda mēroga sasniegumiem nepieciešams ilgs laiks, tādēļ pagaidām galvenokārt tiek strādāts pie eksperimentālo iekārtu materiāliem.

Lai kodolsintēzes enerģija atbrīvotos Zemes apstākļos, plazma (jeb pilnīgi jonizēta gāze) ir jāuztur ekstremālās temperatūrās, kas sniedzas simtos miljonu grādu. JET (*Joint European Torus*) ir iekārta, kurā plazmu iespējams radīt, kontrolēt un izpētīt tieši šādos apstākļos – tas ir viens no dažiem pasaules kodolsintēzes eksperimentiem. Tā ļaus pētīt kodolsintēzi kā drošu, tīru un būtībā neierobežotu enerģijas avotu nākamajām paaudzēm. «JET zinātniskie rezultāti kopā ar pieredzi, kas iegūta, kolektīvi izmantojot JET iekārtas, ir ļāvuši Eiropai ieņemt centrālo lomu globāli

finansētās ITER kodolsintēzes iekārtas ar 500–700 MW lielu jaudu plānošanā un veidošanā,» vēstīts Eiropas Kodolsintēzes attīstības vienošanās mājaslapā. Tās zinātnisko programmu un Eiropas ieguldījumu kodolsintēzes pētījumus īsteno un koordinē Eiropas Kodolsintēzes attīstības vienošanās EFDA (*European Fusion Development Agreement*), un Latvijā EFDA asociētais loceklis ir asociācija EURATOM – Latvijas Universitāte (AEUL).

Latviju kā vienu no divdesmit septiņām Eiropas dalībvalstīm AEUL pārstāv LU Cietvielu fizikas institūts, LU Fizikas institūts un LU Ķīmiskās fizikas institūts. Pēdējo pārstāv Guntas Ķizānes vadītā Cietvielu radiācijas ķīmijas laboratorija, kas lielajā atbalsta projektā iesniedza savu pētījumu par nākotnes reaktora degvielu – tritiju. Tas nozīmē, ka G. Ķizānes kolēģu darbs ir tieši saistīts ar JET iekārtas materiāliem. Projekta ietvaros zinātnieki no Latvijas ir bijuši EURATOM asociācijā Rumānijā, lai ar ārvalstu kolēģiem apspriestu pētījumu panākumus un rezultātus, ir notikusi sadarbība ar Somijas partneriem, Lježā sarīkota zinātniskā konference par beriliju. Kopā ar doktorantiem Līgu Avotiņu un Mihailu Haļitovu Igaunijā prezentēti jaunākie zinātniskie sasniegumi un atklājumi par projekta tēmu.

«Kodoldegviela tritījs viegli saistās ar oglekļa kompozīta materiāliem, ar ko parasti izklāj reaktora plazmas kameru, tādēļ, lai tas nenotiktu, pašlaik JET ir izveidots reaktoram ITER plānotais

Projekta redzamākie rezultāti

Nosaukums: «Atbalsts Latvijas Universitātes starptautiskās sadarbības projektiem un citiem starptautiskās sadarbības pasākumiem zinātnē un tehnoloģijās»

No 2010. gada 1. oktobra līdz 2013. gada 30. jūnijam.

Finansējums: 414 465 latu.

Mērķis: nodrošināt LU zinātniskās kapacitātes attīstību un stiprināšanu, sekmējot starptautisku zinātniski pētniecisku projektu izstrādi un īstenošanu, t. sk. jaunu sadarbības projektu īstenošanu un dalību starptautiskās konferencēs.

46 starptautiskās sadarbības pētniecības projekta iesniegumi, kas devuši iespēju finansēt LU zinātnieku pētījumus par vairākiem miljoniem latu.

Izveidota vienota elektroniska informācijas vietne par LU zinātniski pētniecisko darbību.

Apmeklētas 115 starptautiskas konferences, sagatavotas 117 zinātniskās publikācijas.

Finansiāli atbalstītas 16 starptautiskas zinātniskās konferences Latvijā.

kameras izklājums (ITER Like Wall, IWL), kurā izmanto volframu. Ja izmanto volframu, tritījs neieklūst kameras aizsargsienās – tilpumā tā ir gandrīz simts reizi mazāk,» par jaunumiem savā sfērā stāsta pētniece. «Mūsu doktorante Līga Avotiņa kopā ar Mihailu Haļitovu, Inetu Rundāni, Jāni Lapiņu novērojusi loģisku sakarību, ka materiālu tilpumā tritījs ir vairāk sorbējies vietās, kur ir amorfa viela, bet tur, kur ir kristāliskā fāze, tur tritījs saistās mazāk.» Tas nozīmē, ka iespējami labāki risinājumi plazmas kameras virsmas izklājumam, līdz ar to reaktora darbība tiek padarīta efektīvāka.

Palīdz zinātkāre

Gunta Ķizāne atzīst: jo dziļāki pētījumi, jo lielāka vēlme izdarīt un izziņāt vairāk. «Studenti ir zinātkāri, tādēļ pētām vairāk, nekā paredzēts par piešķirtajiem līdzekļiem.» Zinātniece stāsta, ka praktiskā darba rezultātiem ir liela nozīme, lai gan tas var šķist viendabīgs. «Būtībā jāizpēta reaktora detaļas, mūsu projektā JET divertora elementi, no oglekļa kompozīta materiāla veidoti tādi kā ķieģeļi. Jāpēta, kā tajos saistījusies viena no kodoldegvielas komponentēm – tritījs, kā tritīja uzkrāšanos ietekmē volframa pārklājums. Projekts paver durvis jaunajiem zinātniekiem, kuri veiksmīgi veic eksperimentus, brauc un ziņo par rezultātiem konferencēs. Projekta īstenošanā ir iesaistīti pat Āgenskalna Valsts ģimnāzijas 12. klases skolēni Daniels Kurgs un Rihards Zauls, kas izstrādājuši zinātniskos darbus un palīdz pētniekiem,» stāsta G. Ķizāne

Ieguldījums jaunatnes nākotnē

Šie padziļinātie pētījumi ir tikai neliela daļa no ļoti apjomīga darba, kurā iesaistīts ārkārtīgi daudz zinātnieku. Izmaiņas tajā, kā mēs iegūstam un patērējam enerģiju, būšot jūtamas tikai tuvākajās desmitgadēs, taču katrs nelielais atklājums ir nozīmīgs. «Drīz runāsim par nākamo projektu. Tuvākajā laikā iepļānoti un sākti papildu pētījumu virzieni. Tas, protams, prasa līdzfinansējumu gan no ES, gan Latvijas valsts, bet tas ir ļoti būtiski, jo šis darbs ir ieguldījums jūsu nākotnē – jaunatnes nākotnē,» turpina Gunta Ķizāne. «Šobrīd vēl pozitīvās peļņas nav, bet šie ir darbi, kas augļus nesīs nākotnē, jo mūsu kurināmā resursi iet uz beigām.» Zinātniece salīdzina pašreizējo darbu ar divdesmitajā gadsimtā veiktajiem atklājumiem kodolu dalīšanas reaktoros, kas prasījuši vairāk nekā trīsdesmit gadu smaga darba – gan ķīmiķiem, gan fiziķiem un inženieriem. «Šeit ir līdzīgi – materiālu zinātnē ir jādod liels ieguldījums, fiziķiem, kuri pēti procesus. Tas ir ilgtermiņa projekts – kā noturēt plazmu, kā panākt vielas stabilu darbību, kā ražot lielās siltuma jaudās, neitronu plūsmās, elektriskos un magnētiskos laukos izturīgus materiālus.» Zinātniece vēl piemin, ka norit darbi arī pie cita veida reaktoriem, kurus Anglijā un Vācijā bijis iespējams aplūkot atbalsta projekta ietvaros.

Latvijas tautsaimniecībai labums no šiem pētījumiem gan būs tikai nākotnē, jo risināmo problēmu ir ārkārtīgi daudz. Gan konstrukciju, gan funkcionālie (kodoldegvielu radošie) materiāli vēl prasa lielu ieguldījumu. Turklāt ķīmiskās fizikas institūtā notiek pētījumi ne tikai par oglekļa kompozītu materiāliem, bet arī, piemēram, par tādiem savienojumiem, kas rada tritiju, par litiju saturošiem savienojumiem, notiek arī berilija izpēte, kas savukārt darbojas kā neitronu pavairotais (berilijs nepieciešams, lai reaktors pats sevi nodrošinātu ar degvielu). Visi pētījumi ir vienlīdz svarīgi izpētes projekti.

Starptautiskā sadarbība

ERAF atbalsta projektā iesniegtie pieteikumi un realizētie komandējumi ir tikai daļa no plašākas starptautiskās sadarbības plāniem. Neatsverams ieguldījums nākotnē būs Latvijas zinātnieku dalība Baltijas inovatīvo projektu attīstības un tehnoloģiju pārneses infrastruktūras – BIRTI – izveidē. Tās ietvaros jau šogad norisinājās diskusija par iespējamiem sadarbības modeļiem starp Baltijas valstīm tehnoloģijas pārneses jomā, jo inovācijas un attīstības

pamatos ir sadarbība un savstarpēja saziņa, panākumu apkopšana un to mērķtiecīga izmantošana. BIRTI apvieno Latvijas, Latvijas un Igaunijas vadošos zinātniekus un piecdesmit inovatīvus Baltijas uzņēmumus. Šo uzņēmumu vidū, piemēram, tiek veidots Baltijas ciklotrona centrs. «Ciklotrons ir protonu vai citu lādētu daļiņu (jonu) paātrinātājs, kurā izmanto spēcīga pastāvīga magnētiskā lauka un vairāku simtu kHz frekvences maiņstrāvas lauka mijiedarbību,» stāsta BIRTI padomes loceklis, LU zinātņu prorektors profesors Indriķis Muižnieks. Ar ciklotrona palīdzību iespējama ātra diagnostika medicīnā – vēzi var konstatēt jau šūnu līmenī.

Galvenais ir iespēja satikties

Šis LU atbalsta projekts būtībā ir tendēts uz starptautisko sakaru nodibināšanu. Projektā atbalsts paredzēts projektu pieteikuma sagatavošanai lielās starptautiskās programmās, komandējumiem uz starptautiskām zinātniskām konferencēm, zinātnisko konferenču organizēšanai Latvijā, kā arī LU zinātnisko sasniegumu mājaslapai, kurā tiek apkopoti stāsti no LU struktūrvienībām par jaunumiem un atklājumiem pētniecībā.

«Taču vislabākais tomēr ir tas, ka cilvēki var aizbraukt un nodibināt kontaktus. Jo, ja gribat piedalīties ES projektos, ir jābūt sarakriem, ir jāsatiekas ar cilvēkiem. Un šādu iespēju dod komandējumi un konferences – ar ārzemju kolēģiem veidojas kopīgi raksti, pētījumi, iespējams, pat kopīgs projekta pieteikums,» stāsta projekta koordinatore Ieva Račko. LU, tāpat kā citur Latvijā, zinātnes finansējums nav pietiekams, lai prezentētu savus pētījumus nozīmīgākajos simpozijos un konferencēs. Tādēļ šis atbalsts LU ir īpaši nozīmīgs.

Noslēgumā Ieva Račko izsaka prieku par to, ka pētnieki, kuri aizbraukuši komandējumos, godprātīgi koncentrējas darbam un pilda pienākumus. «Kad jautāju par to, kā veicies, viņi atbildes vietā sāk stāstīt par daudzajiem nodibinātajiem kontaktiem un interesantiem referātiem, nevis, piemēram, par to, cik skaista daba bijusi Jaunzēlandē.»

Lielākie projekti, kas ieguvuši Eiropas Komisijas finansējumu un kuru koordinatore ir Latvijas Universitāte:

Quantum Computer Science (01.09.2010.–31.08.2013.);

LU piesaistītais finansējums – 404 400 eiro. A. Ambainis.

Atbalsts fotonikas jomai Latvijā virzībā uz efektīvu integrāciju Eiropas pētniecības telpā (01.02.2012.–31.07.2015.); finansējums – 3,75 miljoni eiro. A. Ūbelis.

Methods for Quantum Computing (MQC) (01.05.2013.–30.04.2018.); finansējums – 1,36 miljoni eiro. A. Ambainis.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

ERAF finansētais projekts Nr. 2010/0202/2DP/2.1.1.2.0/10/APIA/VIAA/013 «Atbalsts Latvijas Universitātes starptautiskās sadarbības projektiem un citiem starptautiskās sadarbības pasākumiem zinātnē un tehnoloģijās»

The Largest EU-Aided Project for the University of Latvia

30 June will see the conclusion of a large-scale ERDF-funded project No. 2010/0202/2DP/2.1.1.2.0/10/APIA/VIAA/013 'Support for the international cooperation projects and other international cooperation activities in research and technology at the University of Latvia'. The project's main objectives are to stimulate the UL scientific research activities and raise the awareness of the UL in the European Union and all over the world. Within the project, Gunta Ķizāne, a leading researcher at the UL Institute of Chemical Physics, and her colleagues have implemented a remarkable research on materials for fusion reactors that is potentially useful for creating alternative energy sources.

Atvērties starpkultūru sadraudzībai – Couple Learning programme

Anete ENIKOVA, *Alma Mater* korespondente

Universitātes gaitēnos ik dienas var dzirdēt čalas visās pasaules valodās. Nu jau vairākus gadus līdztekus latviešu studentiem zinības krāj arī citu nacionalitāšu studenti, tādēļ pēc Latvijas Universitātes Studentu padomes (LU SP) iniciatīvas radās atraktīva, starptautiska un neformāla valodu apguves programma, kas palīdz latviešu studentiem iepazīt savus ārvalstu studiju biedrus un kopā apgūt valodas, iepazīt kultūru daudzveidību un dažādību. Šogad *Couple Learning programme* (CLP) svin ceturto darbības gadu.

«*Couple Learning programme* šogad tiek organizēta jau septīto reizi un ir izpelnījies plašu studentu atzinību. Tās galvenais mērķis ir radīt platformu, kas dod iespēju ārvalstu un latviešu studentiem satikties, lai klātienē mācītos valodas. Programmas mācīšanās metode ir «students studentam». Tās ietvaros studenti, kas tiek sadalīti pāros, viens otram māca savu dzimto valodu, iepazīstina ar kultūru un neformāli pavada laiku kopā,» stāsta LU SP Ārlietu virziena vadītājs Rihards Blese.

Paver robežas

Šogad programmā dalību ir pieteikuši 30 pasaules valstu studenti, kas pavasara semestrī studē Latvijas Universitātē, Rīgas Stradiņa universitātē vai Rīgas Tehniskajā universitātē un vēlas apgūt latviešu valodu, iepazīt mūsu kultūru un cilvēkus.

«Laikā, kad visas robežas ir vaļā, valodu zināšanas studentiem paver jaunas iespējas. Mēs piedāvājam mācīties valodas studentiski, nojaucot formālās izglītības radīto pieeju informācijas apguvē,» pauž programmas 2012. gada vadītājs Normunds Buivids.

Mācīšanās pāros

Programmas garums katrā semestrī ir trīs mēneši, kuros dalībnieki tiek gan formālās «kontroltikšanās» reizēs apmēram reizi divās nedēļās, gan neformāli – pa pāriem, lai mācītos valodas un iepazītu dažādu kultūru cilvēkus. Lai gan programmas mērķis ir neformālā valodu apguve, protams, ik gadu ir vērojami arī kuriozi, kad ārzemju studenti piesakās, lai atrastu topošo sievu vai vīru.

Programmas dalībniece Kristīne Petrovska novēl arī citiem studentiem pārvarēt kūtrumu un iesaistīties programmā, jo tā parāda iespējas, kas ir tepat blakus. «Mans CLP jeb, kā iegājies teikt latviešu valodā, – «kaplis» bija 2012. gada rudens beigās,» stāsta Kristīne. «Pārsteidza studentu vēlme satikties vēlos vakaros, lai kopīgi iepazītu latviešu kultūru, mācītos tematiskajos vakaros dažādas valodas, kā arī aizrautība, ar kādu tika pildīti mājasdarbi. Atmiņā visvairāk palikusī pasakas stāstīšana savā valodā, lai pēc tam otrs pāra cilvēks to pārtulkotu savā valodā. Šie pāri tikās ne tikai kontroltikšanās laikā, bet arī pēc tam kopīgi devās uz kādu latvisku vietu turpināt iepazīt citas kultūras. Prieks, ka vienmēr piedalās studenti ne tikai no Eiropas valstīm, bet arī tādām eksotiskām vietām kā Dienvidkoreja, Azerbaidžāna, Taivāna u. c.»

Apgūst eksotiskas valodas

Šogad vislielāko interesi latviešu studenti ir izrādījuši par iespējām apgūt vācu, franču, spāņu, angļu, itāļu un krievu valodu.

CLP tikšanās vienmēr ir jautras un sniedz iespēju iepazīt jaunus cilvēkus no dažādām kultūrām. Foto no dalībnieku personīgā arhīva

Tāpat liela interese bijusi arī par skandināvu un Baltijas valstu valodām, bet katru gadu pieaug interese par japāņu un ķīniešu valodu. Programmā studenti apgūst arī tādas eksotiskas valodas kā hindu, turku, sinhalu, korejiešu un islandiešu valodu.

«Turklāt programma skar Latvijas augstskolās tik ļoti nozīmīgu tēmu kā ārvalstu studentu integrācija Latvijas studiju vidē. Tā palīdz ārvalstu studentiem ātrāk iekļauties vietējā sabiedrībā, bet latviešu studentiem tā ir lieliska iespēja mācīties valodas, iepazīt citas kultūras un mentalitātes un veidot jaunus kontaktus,» uzsvēr Rihards Blese.

Ikvienam ir iespēja

Programma ir Latvijas Universitātes Studentu padomes iniciatīva. Tā tiek organizēta sadarbībā ar Rīgas Tehniskās universitātes Studentu parlamentu un Rīgas Stradiņa universitātes Studējošo pašpārvaldi, lai veicinātu pieredzes un zināšanu apmaiņu starp dažādu valstu un kultūru studentiem. Nākamā pietiekšanās *Couple Learning programme* notiks rudens semestra sākumā, informācijai par pietiekšanos sekojiet līdz LU Studentu padomes mājaslapā – lusp.lv.

Andris Loks, viens no programmas dalībniekiem:

«Ļoti aizraujoša bija nesenā CLP kontroltikšanās reize Latvijas Universitātē, kurā piedalījāties improvizētā *Couplevision* (atvasinājums no *Eurovision*). Mūs sadalīja komandās, kurās veidojām priekšnesumus mūzikas pavadījumā. Komandās mēs runājām gan latviešu, gan angļu valodā, gan savās dzimtajās valodās un arī apguvām kustību valodu. Princips bija līdzīgs kā skolas «popielās». Bija aizraujoši izvēlēties melodiju, kas visiem varētu būt saistoša un pazīstama, jo komandā bija ļoti dažādu valstu pārstāvji. Izveidojām horeogrāfiju, izvēlējāties solistus un devāmies uz skatuves. Tas bija jautri un interesanti – katra komandā bija sagatavojusi ko īpašu. Arī organizatoru komanda bija sagatavojusi savu priekšnesumu, kas mūs iedrošināja un uzmundrināja. Guvu daudz labu emociju un labi pavadīju laiku. Pēc improvizētā koncerta devāmies uz neformālu vietu un spēlējām jau par CLP tradīciju kļuvušo spēli «Mafija.»

The Couple Learning program

Four years ago upon the UL Student Council's initiative, an informal language learning program, the Couple Learning program, was created with the aim to promote a responsive and open cross-cultural fellowship between Latvian and foreign students who study in Latvia. Within the program, informal communication helps break the linguistic and cultural barriers and promote the integration of foreign students into Latvian higher education environment. Students from abroad learn the Latvian language and culture, whereas Latvian students learn their foreign counterparts native language and get to know their country's culture. This program is implemented by the UL Student Council in cooperation with the Riga Technical University Students' Parliament and the Riga Stradins University Students' Government. For more information on how to apply visit www.lusp.lv.

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

**NATIONAL
GEOGRAPHIC**
LATVIJA

LATVIJAS UNIVERSITĀTES ZINĀTNES KAFEJNĪCA

Sezonas noslēguma pasākums
6. jūnijā plkst. 18:00

Latvijas Universitātes Lielajā aulā, Raiņa bulvārī 19, Rīgā

Dzīlīe , ūdeņi

Laipni
aicināti
visi
interesenti!

Mario Gröbs / National Geographic

Programmā:

- Prezentācija par Baltijas jūras veidošanos
- LU docente Līga Plakane skaidros niršanas ietekmi uz cilvēka organismu
- Māris Gailis pastāstīs par bīstamākajiem piedzīvojumiem, burājot apkārt pasaulei
- Raidījuma TE! pirmizrāde par ieniršanu dziļākajā ezerā Latvijā
- NG materiāli par režisora Džeimsa Kameronā pasaules rekordu solo niršanā
- un citas interesantas lietas

leeja bez maksas

Latvijas Universitātes basketbola komanda

Dibināta – 20. gadsimta 20. gadu sākumā

Komandai ir savs fanu klubs un karsējmeiteņu komanda

Basketbola komanda «Latvijas Universitāte» ir viena no retajām sporta organizācijām Baltijā, kas spēlētājiem ļauj iegūt augstāko izglītību, vienlaikus veicot profesionālu darbu sporta jomā.

Komandas sistēmu veido divas vīriešu komandas un sieviešu komanda

Latvijas Universitātei ir lielākā iekšējā basketbola līga Baltijā.

Kārlis DĀRZNIEKS, basketbola klubs «Latvijas Universitāte»

Mūsu augstskolas vārdu sabiedrībā piemin ne tikai saistībā ar augsto izglītības līmeni, kas ik gadus ir būtiski tūkstošiem jauniešu no Latvijas un citām valstīm, bet arī runājot par sasniegumiem sportā. Šajā gadījumā runa ir par Latvijas Universitātes (LU) basketbola komandu, kas otro gadu pēc kārtas izcīnījusi vietu starp sešām spēcīgākajām komandām Latvijas basketbola līgas 1. divīzijā, iekļūstot izslēgšanas spēlēs.

Kristaps Dārgais. Foto: Renārs Buivids

Latvijas Universitātes basketbola komanda – augstskolas gods un lepnums

Ar plašu atvēzienu

Saprotams, ka pērnā gada sasniegums izraisīja lielu ažiotažu – Latvijas Universitātes komanda izslēgšanas spēļu 1. kārtā sērijā līdz divām uzvarām ar 2 : 1 uzveica vienu no spēcīgākajām Latvijas basketbola komandām – «Valmieru» un iekļuva čempionāta pusfinālā kopā ar tādām komandām kā «VEF Rīga», BK «Ventspils» un «Liepājas Lauvas». Domājams, ka minēto komandu nosaukumi komentārus neprasa pat cilvēkiem, kas uz sportu un īpaši basketbolu ir uz jūsu.

Līdzīgu kursu studenti bija uzņēmuši arī šogad, vispirms iekļūstot čempionāta ceturtdaļfinālā (regulārajā sezonā ieguva augsto 6. vietu) un turpinājumā stājoties pretī... atkal tai pašai «Valmierai». Iekļūšana *playoff* vairs reti kuru pārsteidza, taču fakts, ka atkal pretī stāsies Valmieras komanda, lika pievērst pastiprinātu uzmanību tieši šim komandu pārim. Jau pirms gaidāmās spēkošanās, kas arī ilga līdz vienas komandas divām uzvarām, valmierieši nekautrējās masu medijos paust pārliecību par savu triumfu, piebilstot, ka divus gadus pēc kārtas uz viena un tā paša grābekļa neuzkāpšot. Pirmajā

sērijas spēlē Valmierā tika piedzīvots *deja vu* – LU pagarinājumā izcīnīja uzvaru 94-93, un sērija varēja tikt noslēgta atbildes spēlē Rīgas Olimpiskajā sporta centrā. Uz to ieradās teju 800 cilvēku, kas piepildīja zāles tribīnes, uzstādot pēdējo trīs gadu apmeklētības rekordu, taču LU komanda šoreiz zaudēja un liktenis, gluži kā pērn, tika izšķirts Valmierā. Noslēdzošo spēli ikvienam komandas atbalstītājam ir sāpīgi atcerēties: pēdējās minūtes ievadā varēja būt par vienu precīzu tālmetienu vairāk – un viss varēja izvērsties pavisam citādi. Šogad mūsu komandai nācās samierināties ar neiekļūšanu ceturtdaļfinālā, taču tāds ir sports un tā burvība – kāds uzvar, un kāds cits zaudē. Šoreiz nepārprotami uzvarēja spēcīgākais.

Sports un izglītība

Daudziem var rasties jautājums, kādēļ mūsu augstskolas studentu komanda ir tik spēcīga. Varbūt tas tā ir, pateicoties komandas galvenajam trenerim Artūram Visockim-Rubenim, kurš ir arī ļoti respektējama un spēcīga personība; varbūt komandas kapteinim Žanim Peineram, kurš ir viens no visu laiku talantīgākajiem Latvijas

jaunajiem basketbolistiem; varbūt tādām spēcīgām *leģionāram* kā Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) studentam – vienam no pasaulē izcilākajiem spēlētājiem un Latvijas labākajam *slam-dunk* (bumbas triekšana grozā no augšas) meistaram Kristapam Dārgajam. Tomēr pilnīgi skaidrs, ka viņi ir tik spēcīgi, pateicoties tam, ka šī ir komanda ar lielo «K». Komandas saliedētību noteikti veicina arī tāda spēcīga iedvesmotāja kā Visocka-Rubeņa klātbūtne.

LU basketbola sistēmas pastāvēšanas mērķis ir skaidri definēts – komandai jābūt par starpposmu starp Latvijas Jaunatnes basketbola līgu (LJBL) un profesionālo basketbolu, palīdzot spēlētājiem pilnveidoties kā spēcīgām un inteliģentām personībām, kam ir būtiski arī augsti sasniegumi sportā. Ticot saviem spēkiem, nāk arī panākumi. Tomēr šāda veida komanda nav pastāvīga – Žanis Peiners absolvēs Ekonomikas un vadības fakultāti, Harijs Rubenis – Juridisko fakultāti, Kristaps Dārgais beigs RTU Būvniecības fakultāti. Šis būs pirmais īstais komandas izlaidums, jo šie spēlētāji ir izgājuši pilnu studentu basketbola ciklu, kā arī gatavojas absolvēt bakalaura studiju programmu. Protams, gandarījums būs arī, ja basketbola spēlei tiks pielikts punkts un karjera tiks veidota iegūtajā specialitātē. Starp citu, Harijs un Kristaps paralēli basketbolam jau aktīvi darbojas profesionālajā jomā. Latvijas Universitātei ir, ar ko lepoties.

Ar vēsturiskiem panākumiem

Runājot par vēsturi, basketbols Latvijā ienāca pagājušā gadsimta sākumā, kad 1919. gadā tika dibināta Latvijas Universitāte. Tuvāko desmit gadu laikā Latvijas Universitāte ar panākumiem startēja Latvijas meistarsacīkstēs basketbolā. Jau tolaik Latvijas Universitātes vērtību godinātāji bija paši studenti, tāpat kā mūsdienās.

Nenoliedzami, Latvijas Universitātes studenti kopīgi ar sabiedrisko organizāciju «Universitātes sports» ir ieguldījuši ļoti daudz enerģijas basketbola attīstībā, it sevišķi Latvijas neatkarības

Harijs Rubenis. Foto: Renārs Buivids

gados. Var pat apgalvot, ka tajā laikā studenti vadīja basketbola dzīvi Latvijā, jo arī Latvijas Basketbola savienības (LBS, dibināta 1923. gadā) darbību pārsvarā vadīja Latvijas Universitātes studenti. Daļa šo izcilo personību ir attēlota Andreja Ēka un Aigara Graubas spēlfilmā «Sapņu komanda 1935», kas vēsta par Latvijas izlases uzvaru pirmajā Eiropas basketbola čempionātā.

Latvijas Universitātes basketbola komanda, startējot Latvijas meistarsacīkstēs, kopumā ir izcīnījusi deviņas zelta, sešas sudraba un četras bronzas medaļas, kas piešķir tai visu laiku titulētākās komandas statusu Latvijā. Par vienu zelta godalgu mazāk ir «Ventspils» komandai.

Audzinās jaunus

Ar šī gada absolventu aiziešanu basketbols Latvijas Universitātē neapstājas, bet gan sastopas ar jauniem izaicinājumiem, kurus ir gatavi pieņemt kā komandas treneri, tā administrācija un augstskolas vadība. Kā teicis Artūrs Visockis-Rubenis: «Strādāsim, lai izaudzinātu nākamo Žani Peineru, Kristapu Dārgo un Hariju Rubeni!»

Basketbola sezona pašlaik ir galā, taču jau septembrī komanda uzsāks nākamo sezonu, kas solās būt ne mazāk spraīga un aizraujoša. Esi savas augstskolas patriots, un tiekamies katrā basketbola spēlē!

The University of Latvia (UL) can be proud of its Basketball Team

The name of our university is mentioned not only in connection with a higher education of good quality but also speaking about achievements in basketball. The UL basketball team has a long history, which is closely tied with that of the entire national sport. This year, the university basketball team has won a place among the six strongest teams in the 1st division of the Latvian Basketball League for the second time in a row. This summer, three excellent players, Žanis Peiners, Kristaps Dārgais and Harijs Rubenis, are graduating the UL, and the team's coach is determined to bring up other equally successful players.

Žanis Peiners kopā ar galveno treneri Artūru Visocki-Rubeni.
Foto: Renārs Buivids

Aktuāli notikumi Latvijas Universitātē

9.02.

Februāris – teoloģijas mēnesis

Svinot LU Teoloģijas fakultātes (TF) 92. gadadienu, jau trešo gadu februāris pasludināts par teoloģijas mēnesi. Jubilejas mēnesis iesākās 9. februārī ar dievkalpojumu, ko vadīja fakultātes dekāns un Jelgavas Sv. Vienības draudzes mācītājs Ralfs Kokins, LU TF pasniedzējs un Rīgas Anglikāņu draudzes mācītājs Juris Čālītis, kā arī LU TF pasniedzējs un Ogres draudzes vikārs Andris Priede. LU 71. konferences laikā 9. un 10. februārī notika Teoloģijas un reliģiju zinātnes sekcija «Teoloģija un reliģiju pētniecība starpdisciplinārā kontekstā» un Zinātnes un reliģijas dialoga interdisciplinārās grupas apakšsekcija. Februārī TF aizstāvēti arī vairāki promocijas darbi. LU Teoloģijas fakultāte sadarbībā ar Daudznozaru bibliotēku 19. februārī organizēja ikgadējo sarunu, kuras tēma šogad bija «Tautiskais vs kristīgais». Sarunu vadīja teologs LU docents Juris Čālītis, tajā piedalījās arī ekspresidente LU Goda doktore Vaira Viķe-Freiberga. Teoloģijas mēneša ietvaros atklāta karikatūru izstāde, kā arī notika vairāki priekšlasījumi un citi pasākumi.

16.02.

Juridiskās fakultātes studenti uzvar starptautiskā tiesu izspēlē

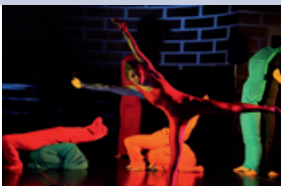
LU Juridiskajā fakultātē 16. februārī noslēdzās starptautiskās tiesas procesa izspēles *Philip C. Jessup International Moot Court Competition* Baltijas kausa izcīņa. Šogad ceļojošo kausu ieguva pārstāvji no LU, komanda no Helsinku Universitātes palika otrā, tikai ar viena punkta starpību atpaliekot no somu komandas, bet godpilno trešo vietu ieguva studenti no Luksemburgas Universitātes. Arī dalībnieki no baltkrievu trimdas universitātes Lietuvā (Eiropas Humanitārā universitāte) un Zviedrijas (Orebro Universitāte) savas valstis pārstāvēja godam. Tiesneši vienbalsīgi izvēlēja Latvijas Universitātes komandu kā uzvarētājus. Par labāko oratoru tika atzīts LU students Ivars Stankevičs. Aizvadītā gada nogalē pāragri mūžībā aizgāja izspēles 2011. gada labākā oratora titulu ieguvējs no Dānijas Jonas Tomsens Sekjere. Viņa gaišai piemiņai balva tagad nodēvēta viņa vārdā. *Philip C. Jessup International Moot Court Competition* ir pasaulē lielākā un pazīstamākā starptautisko publisko tiesību izspēle, kurā piedalās tiesību zinātnieku studenti no vairāk nekā 80 pasaules valstu 500 universitātēm. Pēc nacionālām un reģiona atlasēm komandas iegūst tiesības piedalīties izspēles starptautiskajā kārtā ASV galvaspilsētā Vašingtonā.

26.02.

Humanitāro zinātņu fakultātē notiek konference «Latvijas jaunā režija»

LU 71. konferences ietvaros notika konference «Latvijas jaunā režija», ko organizēja Humanitāro zinātņu fakultātes (HZF) Latvistikas un baltistikas nodaļas Teātra vēstures un teorijas katedra. Tās laikā notika apalā galda diskusija «Jaunās režijas tapšanas process: problēmas un risinājumi», kurā piedalījās Latvijas Kultūras akadēmijas rektors Jānis Siliņš, Latvijas Jaunā teātra institūta direktore Gundega Laiviņa, *Dirty Deal teatro* direktore Anna Sīle, Nacionālā teātra direktors Ojārs Rubenis, Ģertrūdes ielas teātra direktore Maija Pavlova. Sarunu vadīja laikraksta «Dienā» žurnālists Atis Rozentāls. Konferences četrās sekcijās varēja noklausīties Latvijas vadošo teātra zinātnieku un arī jauno pētnieku ziņojumus par aktualitātēm latviešu teātra mākslā. Konferences noslēgumā notika apalā galda diskusija «Vai viegli būt jaunam režisoram Latvijā 21. gadsimtā?», kuru vadīja profesore Silvija Radzobe un kurā piedalījās režisori Inese Mičule, Laura Groza, Valters Silis, Vladislavs Nastavševs, Elmārs Senčkovs, Andrejs Jarovojš un Dmitrijs Petrenko.

27.02.

Jaunās Acāliju mājas atklāšana LU Botāniskajā dārzā

Šogad LU Botāniskajā dārzā pirmo reizi acālijām ir pašam sava siltumnīca – Acāliju māja. Tā atklāta 27. februārī. Acāliju kolekciju vairāk nekā 50 gadus veido profesors Richards Kondratovičs. Laika gaitā augi

ieguvši varenus apmērus, ziedēšanas laikā tie pārvēršas par krāšņām baltām, sārtām un violetām kupenām, tādēļ īpaša siltumnīca, kur acālijām brīvi augt un parādīt savu krāšņumu, ir liels notikums. Līdz šim acāliju izstādes notika Palmu mājā un tās vestibilā, kur augi jau ziedoši tika nogādāti no acāliju līdzšinējās mājvietas, kas nebija pieejama apmeklētājiem. Jaunā Acāliju māja nodrošina to, ka uzdziedējušie krūmi ziemas spelgonī nav jāpārvieto uz Palmu māju. Savukārt apmeklētāji varēs aplūkot lielāko daļu kolekcijas vienkopus – nevis tikai skaisti ziedošos, bet arī plaukstošos un zaļos, noziedējušos krūmus, uz kuru fona izceļas pārējie. Pavisam dārza kolekcijā ir 124 acāliju šķirnes un hibridi, šī ir lielākā acāliju kolekcija Baltijā.

7.03.

Eiropas kultūras kanāla ARTE nedēļa Latvijas Universitātē

LU marta sākumā aizvadīta Eiropas kultūras kanālam ARTE veltīta nedēļa, kuru kopīgi ar Francijas vēstniecību, Vācijas vēstniecību, Francijas institūtu, Gētes institūtu un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā organizē LU Sociālo zinātņu fakultāte (SZF).

Tematiskā ARTE nedēļa deva iespēju studentiem ne tikai iepazīties ar ARTE kā starpkultūru komunikācijas prakses labu piemēru, bet arī analizēt sabiedrisko mediju iespējas kultūras komunikācijā – dialogā ar augsta līmeņa mediju ekspertiem. Studenti, mācībspēki, žurnālisti un citi mediju profesionāļi tikās ar ARTE starptautisko attiecību nodaļas vadītāju Andrē de Maržerī un ARTE Vācijas direkcijas teātra un sarīkojumu nodaļas vadītāju Dīteru Šneideru tematiskās nedēļas atklāšanas sarīkojumā – paneldiskusijā «ARTE – Eiropas kultūras kanāls!» un noskatījās ARTE dokumentālo filmu «Baltijas jūras piekraste». LU Mazajā aula notika diskusija «Vācijas-Francijas attiecības», kurā piedalījās Vācijas Federatīvās Republikas vēstniece Latvijā Andrea Viktorīna un Francijas Republikas nozīmētais vēstnieks Latvijā Stefans Viskonti.

Tematiskā nedēļa tika rīkota par godu Elizejas līguma 50. gadadienu. Vācija un Francija Elizejas līgumu noslēdza 1963. gada 22. janvārī. Tas apliecināja izlīgumu un draudzību starp abām valstīm un pēc 2. pasaules kara iezīmēja Eiropas apvienošanās procesa pirmsākumu kodolu. Diskusijas videoieraksts pieejams LU portālā arhīvā.

8.03.

Par gada vēsturnieku atzīti asociētais profesors Ēriks Jēkabsons

Vēstures izpētes un popularizēšanas biedrība šā gada 8. martā rīkoja balvas «Gada vēsturnieks Latvijā 2012» pasniegšanas pasākumu. Par godpilnā titula īpašnieku kļuva *Dr. hist.* asociētais profesors Ēriks Jēkabsons, LU Vēstures un filozofijas fakultātes Latvijas un Austrumeiropas jauno un jaunāko laiku vēstures katedras mācībspēks. Balvas ieguvējs tika noskaidrots sabiedriskā aptaujā, kuru biedrība organizēja jau otro gadu. Aptaujas un balvas «Gada vēsturnieks Latvijā» mērķis ir popularizēt vēsturi un pievērst sabiedrības uzmanību vēsturnieku devumam iepriekšējā gadā, kā arī noskaidrot, kādi notikumi vai sasniegumi vēstures laukā aptaujas dalībniekiem šķitusi nozīmīgākie. Pērnajā gadā par Gada vēsturnieku Latvijā 2011. gadā kļuva *Dr. hist.* Kaspars Zellis.

14.03.

Rūdolffam Blaumanim – 150

Starptautiska zinātniskā konference «Rūdolfs Blaumanis un 19./20. gs. mijas kultūras revolūcija Eiropā. Proza, drāma un teātris tekstā un kontekstā» no 14. līdz 16. martam notika Rīgā un Ērgļos. To rīkoja LU HZF sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmiju, Liepājas Universitāti, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtu, Maincas Johanneša Gūtenberga Universitāti un Ērgļu novada pašvaldību. Rūdolfa Blaumaņa 150. dzimšanas diena bija 1. janvārī, bet 4. septembrī būs viņa 85. nāves diena. R. Blaumaņa dzimšanas diena ir iekļauta 2012.–2013. gada UNESCO svinamo dienu kalendārā. R. Blaumanis precīzi, dziļi un daudzpusīgi atklājis nacionālās identitātes kodus, taču viņš bijis un ir daļa no Eiropas nozīmīgākajiem 19. un 20. gadsimta mijas kultūras procesa veidotājiem.

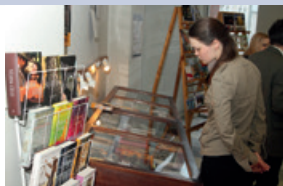

no februāra līdz maijam

R. Blaumaņa darbus ir svarīgi pētīt Latvijas un Eiropas literatūras kontekstā – meklējot literatūrā tipoloģiskas līdzības un paralēles, alūzijas un reminiscences, skatot R. Blaumaņa lugu nozīmī ceļā uz 20. gadsimta sākuma jauno drāmu un mūsdienu teātri.

15.03.

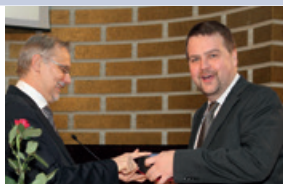
Akadēmiskajā bibliotēkā atklāta izstāde «2012. gads Latvijas grāmatniecībā»

LU Akadēmiskajā bibliotēkā atklāta izstāde «2012. gads Latvijas grāmatniecībā». Šī bija jau 20. izstāde, kas piedāvāja iepazīties ar Latvijas grāmatizdevēju veikumu aizvadītajā gadā. Šogad izstādē bija aplūkojams 76 izdevniecību 2012. gada devums grāmatniecībā – kopumā vairāk nekā tūkstoš iespieddarbu. Izstādē izvietoto grāmatu tematika bija visai plaša – zinātniskā un populārzinātniskā literatūra par dažādām tēmām, mācību grāmatas, daiļliteratūra, mākslas grāmatas, garīgā literatūra, bērnu grāmatas u. c., arī grāmatu mākslas konkursam «Zelta ābele 2012» nominētās grāmatas.

22.03.

LU mācībspēki ierindoti Latvijas ietekmīgāko domātāju sarakstā

Interneta žurnāla «Satori» publicētajā 2013. gada ietekmīgāko Latvijas domātāju sarakstā iekļauti vairāki LU pasniedzēji, kā arī rektors profesors Mārcis Auziņš.

Par ietekmīgāko Latvijas domātāju atzīts režisors Alvis Hermanis, bet nākamie 15 ir jurists Aivars Endziņš, sociālantropologs, izglītības un zinātnes ministrs Roberts Ķīlis, LU docents politologs Ivars Ījabs, mācītājs Juris Rubenis, filozofs Uldis Tirons, fiziķis LU rektors prof. Mārcis Auziņš, politoloģe Vita Matīsa, teologs LU docents Juris Cālitis, eksprezidente LU profesore un Goda doktore Vaira Viķe-Freiberga, priesteris Zbignevs Stankevičs, vēsturnieks Jānis Stradiņš, mākslas vēsturnieks Imants Lancmanis, kā arī komponists Pēteris Vasks un sociālantropologs Klāvs Sedlenieks.

Aptaujā piedalījušies 1300 interneta žurnāla «Satori» lasītāji.

27.03.

Arābu pasaules viedokļu līdera lekcija Lielajā aulā

Londonā izdotā neatkarīgā arābu laikraksta *Al Quds Al Arabi* galvenais redaktors Abdels Bari Atvans atklātā lekcijā LU Lielajā aulā 27. martā stāstīja par arābu pasaules problēmām, politiku un ekonomiku. Lekcijai sekoja diskusija, kurā iesaistījās arī LU studenti, un debates, kurās piedalījās Latvijas eksprezidente profesore Vaira Viķe-Freiberga, Organiskās sintēzes institūta direktors profesors Ivars Kalviņš un viens no vadošajiem Latvijas teologiem un Austrumu kultūru un reliģiju speciālistiem LU profesors Leons Gabriēls Taivāns. Abdels Bari Atvans ir kļuvis par labi atpazīstamu arābu publisko personu un bieži pamanāms vadošajos pasaules medijos. Viņš ir arī vairāku grāmatu autors, jaunākās ir *After Bin Laden: al-Qa'ida, the Next Generation* un *A Country of Words: a Palestinian Journey from the Refugee Camp to the Front Page*. 1996. gadā Atvans intervēja Osamu bin Ladenu. Lekcijas video pieejams LU videoarhīvā.

5.04.

Pieņemta deklarācija par augstākās izglītības attīstību

Liepājā 5. aprīlī notika starptautiska zinātniski praktiska konference «Kā nodrošināt globāli konkurētspējīgu augstāko izglītību Latvijas attīstības centros?». To organizēja Liepājas Universitāte sadarbībā ar LU un Liepājas pilsētas domi. Tajā piedalījās izglītības nozares profesionāļi no Latvijas un ārvalstīm. Konferencē pieņemta deklarācija «Par konkurētspējīgas augstākās izglītības sistēmas attīstības vadlīnijām».

Deklarācijā atspoguļota iesaistīto pušu pozīcija par augstākās izglītības politikas stratēģiskajām vadlīnijām saistībā ar publiskajai apspriešanai nodotajiem augstākās izglītības politikas dokumentiem. Tās teksts pieejams LU portālā.

11.04.

Raimonda Paula kora mūzikas koncerts «Tu esi Latvija»

LU Lielajā aulā 11. aprīlī notika Raimonda Paula kora mūzikas koncerts «Tu esi Latvija». Tajā LU Fizikas un matemātikas fakultātes jauktais koris «Aura» un Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas jauktais koris diriģenta Edgara Vītola vadībā kopā ar maestro Raimonu Paulu pie klavierēm izpildīja gan jaunas, gan sabiedrībā zināmas patriotiska rakstura dziesmas.

Gatavojoties diviem svarīgiem šī gada notikumiem – XXV Vispārējiem latviešu dziesmu un XV deju svētkiem, kā arī Latvijas Republikas proklamēšanas 95. gadadienai, koncerta programmā bija iekļautas tās Raimonda Paula kora dziesmas, kuru vārdos un melodijās pausta godbijība un lepnums par savu zemi un tautu. Pirmoreiz ar pavadījumu tika atskaņots īpašs dziesmu cikls – «Dziesmas par Latvijas upēm», kurā ar dzejnieces Ineses Zanderes vārdiem apdziedātas Latvijas skaistākās upes.

18.04.

LU profesors Andrejs Rauhvargers prezentē sava pētījuma rezultātus

Profesors Andrejs Rauhvargers 18. aprīlī LU Mazajā aulā prezentēja sava starptautiskā pētījuma «Globālie universitāšu reitingi un to ietekme» rezultātus. Pēc prezentācijas notika diskusija, kuru vadīja LU rektors profesors Mārcis Auziņš.

Jau 2009. gadā Eiropas Universitāšu asociācija A. Rauhvargeram uzticēja veikt pētījumu par augstskolu reitingu metodikām un to ietekmi uz augstāko izglītību. 12. aprīlī Ģentē, Beļģijā, A. Rauhvargers prezentēja jau otro publikāciju par pētījuma rezultātiem (pirmā iznāca 2011. gadā).

Pētījumam ir pievērsta liela interese – to piemin un komentē tādi mediji kā *The New York Times*, *The Australian*, *Tagesspiegel*, otra populārākā reitinga izdevēji *Times Higher Education* (Londona), mediji, kas ziņo par augstāko izglītību – *University World News*, *The Chronicle of Higher Education*, *Inside Higher Ed*, *Scienceguide NL*, *Research Research* un daudzi citi. Lielu interesi izrādīja arī Latvijas mediji.

24.04.

Par jauno LU SZF dekāni ievēlēta prof. Inta Brikše

Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Domes atklātā sēdē par dekāni tika ievēlēta profesore Inta Brikše. Uz dekāna amatu pretendēja arī līdzšinējais fakultātes dekāns prof. Juris Rozenvalds.

LU SZF Komunikācijas studiju nodaļas profesore Inta Brikše ir LU SZF Komunikācijas studiju nodaļas vadītāja un Komunikācijas zinātnes bakalaura studiju programmas direktore, kā arī valsts pētniecības programmas «Nacionālā identitāte» projekta «Nacionālā identitāte un komunikācija» vadītāja. Šī ir trešā reize, kad I. Brikše ievēlēta LU SZF dekānes amatā. Iepriekš viņa šo amatu pildījusi divus termiņus pēc kārtas no 2000. līdz 2009. gadam. I. Brikšes dekānes pilnvaras stāsies spēkā 2013. gada 1. jūlijā.

8.05.

Imants Ziedonis. Piederības meklējumi, brīvības treniņš

Atzīmējot Dzejnieka 80. dzimšanas dienu, no 8. līdz 9. maijam Rīgas Latviešu biedrības namā notika starptautiska zinātniskā konference «Imants Ziedonis. Piederības meklējumi, brīvības treniņš».

Konferences atklāšanā piedalījās Valsts prezidents Andris Bērziņš, kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende, LU rektors Mārcis Auziņš, Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) akadēmiķis Jānis Stradiņš, referātus lasīja Latvijas augstskolu profesori, pētnieki un literāti, ārvalstu viesi no Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas, Ukrainas, Turcijas un Krievijas.

Konferenci rīkoja LU sadarbībā ar LZA valsts pētījumu programmu «Nacionālā identitāte». Projekta autore un konferences programmas un rīcības komitejas priekšsēdētāja – LU profesore Ausma Cimdiņa.

Studiju programmas Latvijas

Bioloģijas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Bioloģija
- Profesionālā bakalaura studiju programma**

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Maģistra studiju programmas

- Bioloģija
- Uzturzinātne

Doktora studiju programma

- Bioloģija

Datorikas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Datorzinātnes
- Profesionālā bakalaura studiju programma**

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Pirmā līmeņa profesionālā studiju programma

- Programmēšana un datortīklu administrēšana

Maģistra studiju programma

- Datorzinātnes

Doktora studiju programma

- Datorzinātnes

Ekonomikas un vadības fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Ekonomika
- Starptautiskā ekonomika un komercdiplomātija
- Vadības zinības

Profesionālās bakalaura studiju programmas

- E-biznesa un loģistikas vadības sistēmas
- Starptautiskās ekonomiskās attiecības
- Grāmatvedība, analīze un audits
- Finanšu menedžments

Maģistra studiju programmas

- Eiropas studijas
- Ekonomika
- Sabiedrības vadība
- Starptautiskās attiecības (ekonomika)
- Vadības zinības

Profesionālās maģistra studiju programmas

- Finanšu ekonomika
- Grāmatvedība un audits
- Starptautiskais bizness
- Projektu vadīšana

Doktora studiju programmas

- Demogrāfija
- Ekonomika
- Vadībzinātne

Ķīmijas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Ķīmija
- Profesionālā bakalaura studiju programma**

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Maģistra studiju programma

- Ķīmija
- Profesionālā maģistra studiju programma**
- Darba vides aizsardzība un ekspertīze

Doktora studiju programma

- Ķīmija

Fizikas un matemātikas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Fizika
- Matemātika
- Optometrija

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Otrā līmeņa profesionālā studiju programma

- Matemātikas statistiķis

Maģistra studiju programmas

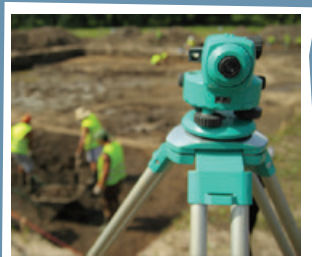
- Fizika
- Matemātika

Profesionālā maģistra studiju programma

- Optometrija

Doktora studiju programmas

- Fizika, astronomija un mehānika
- Matemātika

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Maģistra studiju programmas

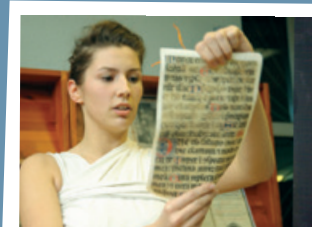
- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Profesionālā maģistra studiju programma

- Telpiskās attīstības plānošana

Doktora studiju programmas

- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Humanitāro zinātņu fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Angļu filoloģija
- Āzijas studijas
- Baltu filoloģija
- Franču filoloģija
- Klasiskā filoloģija
- Krievu filoloģija
- Kultūras un sociālā antropoloģija
- Moderno valodu un biznesa studijas
- Somugru studijas
- Vācu filoloģija

Maģistra studiju programmas

- Angļu filoloģija
- Baltijas jūras reģiona studijas (angļu valodā)
- Baltu filoloģija
- Klasiskā filoloģija
- Krievu filoloģija
- Kultūras un sociālā antropoloģija
- Orientalistika
- Romāņu valodu un kultūru studijas
- Vācu filoloģija

Profesionālās maģistra studiju programmas

- Konferenču tulkošana
- Rakstiskā tulkošana

Doktora studiju programmas

- Filoloģija
- Valodniecība

Vēstures un filozofijas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

Maģistra studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

Doktora studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

ANNO 1919

Universitātē 2013./2014.

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Psiholoģija
 - Profesionālās bakalaura studiju programmas**
 - Māksla
 - Psiholoģija
 - Skolotājs šādos virzienos:
 - Angļu valodas
 - Informātikas un programmmēšanas
 - Kulturoloģijas
 - Latviešu valodas un literatūras
 - Mājturības un tehnoloģiju, mājsaimniecības
 - Pirmsskolas
 - Sākumizglītības
 - Speciālās izglītības skolotājs/skolotājs logopēds
 - Sporta
 - Vācu valodas
 - Vizuālās mākslas
 - Sociālais pedagogs
- Pirmā līmeņa profesionālā studiju programma**
- Pirmsskolas izglītības skolotājs

Maģistra studiju programmas

- Dažādības pedagoģiskie risinājumi
- Izglītības zinātnes
- Pedagoģija

Profesionālās maģistra studiju programmas

- Izglītības vadība
- Psiholoģija

Otrā līmeņa profesionālā studiju programma (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Skolotājs** šādos virzienos:

- Dabaszinību
- Filozofijas
- Ģeogrāfijas un pamatizglītības dabaszinību
- Ģeogrāfijas un dabaszinību
- Mājturības, mājsaimniecības un tehnoloģiju
- Pamatizglītības angļu valodas
- Pamatizglītības vācu valodas
- Pirmsskolas izglītības
- Reliģijas un ētikas
- Sākumizglītības
- Sociālo zinību
- Skolotājs logopēds
- Speciālās izglītības
- Vēstures
- Vidējās izglītības angļu valodas
- Vidējās izglītības bioloģijas
- Vidējās izglītības bioloģijas un dabaszinību
- Vidējās izglītības ekonomikas
- Vidējās izglītības fizikas un dabaszinību
- Vidējās izglītības fizikas un dabaszinību
- Vidējās izglītības franču valodas
- Vidējās izglītības informatikas un programmmēšanas pamatu
- Vidējās izglītības itāliešu valodas
- Vidējās izglītības krievu valodas un literatūras / krievu valodas kā svešvalodas un latviešu valodas kā otrās valodas
- Vidējās izglītības ķīmijas
- Vidējās izglītības ķīmijas un dabaszinību
- Vidējās izglītības latviešu valodas un literatūras
- Vidējās izglītības matemātikas
- Vidējās izglītības skandināvu valodas
- Vidējās izglītības vācu valodas
- Vidējās izglītības vizuālās mākslas

Doktora studiju programmas

- Izglītības vadība
- Pedagoģija
- Psiholoģija

Juridiskā fakultāte

Bakalaura studiju programma

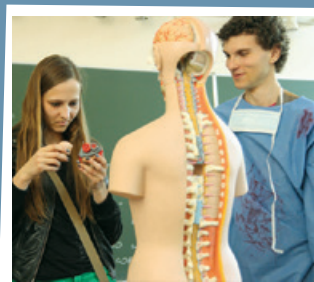
- Tiesību zinātne

Maģistra studiju programma

- Tiesību zinātne
- Profesionālā maģistra studiju programma**
- Tiesību zinātne

Doktora studiju programma

- Juridiskā zinātne

Medicīnas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Farmācija
- Profesionālā bakalaura studiju programma**
- Māšzinības
- Otrā līmeņa profesionālā studiju programma**
- Ārstniecība

Maģistra studiju programmas

- Farmācija
- Māšzinības

Doktora studiju programma

- Medicīna un farmācija

* Studiju programma, kurā studijas notiek 5 fakultātēs: Datorikas, Bioloģijas, Fizikas un matemātikas, Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu, Ķīmijas fakultātē.

** Programmas īstenošanā piedalās Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, Bioloģijas fakultāte, Datorikas fakultāte, Ekonomikas un vadības fakultāte, Fizikas un matemātikas fakultāte, Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, Humanitāro zinātņu fakultāte, Ķīmijas fakultāte, Teoloģijas fakultāte un Vēstures un filozofijas fakultāte.

Sociālo zinātņu fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Informācijas pārvaldība
- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Maģistra studiju programmas

- Bibliotēkzinātne un informācija
- Diplomātija
- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Doktora studiju programmas

- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Teoloģijas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Teoloģija un reliģiju zinātne

Maģistra studiju programma

- Teoloģija

Doktora studiju programma

- Teoloģija un reliģiju zinātne

Informācija
Studentu serviss
Raiņa bulv. 19,
125. telpa
TEL. 67034444
LU@LU.LV
WWW.GRIBUSTUDET.LV

Uzdriekstēties

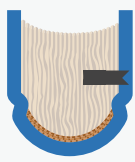
Uztvert

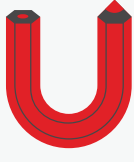
Uzrakstīt

Nāc studēt vienīgajā
Latvijas **U**niversitātē

www.gribustudet.lv

Uzvarēt

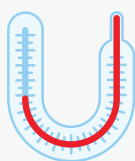
Uzsmaidīt

Uzņemties

Uzrunāt

Uzticēties

Uzsākt

Uziet

Uzlādēt

Uzzināt

<? Uzkodēt ?>

NABA
93.1 FM
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

agriez pasauli!

PIRMDIENA	TREŠDIENA	CETURTDIENA	PIEKTDIENA	SVĒTDIENA
07.00 -10.00 Labs rīts 15.00 Kultūras, izglītības un zinātnes ziņas 16.00 Studenta pietura 18.00 Zāle 19.00 Mūzu muzejs 21.00 Improvizācija 22.00 Audiogramma/ Skaņu mežs 23.00 Cits smagais	07.00 -10.00 Labs rīts 15.00 Kultūras, izglītības un zinātnes ziņas 22.00 Remarka 18.00 Zinātnes vārdā 22.00 Pierasti ieraksti	07.00 -10.00 Labs rīts 15.00 Kultūras, izglītības un zinātnes ziņas 16.00 Alus pučs 17.00 Bistamie gadi 19.00 Pērļu zvejnieks 21.00 Atrastās skaņas 22.00 Vīzijas 23.00 Intervīlīs/ Absolūtais minors 24.00 Partitūra	07.00 -10.00 Labs rīts 09.00 LR Saeimas plenārsēde 18.00 Rakumi 20.00 Vēstures ķīlis 21.00 Dabaskats 22.00 Ej apskrieties! 23.00 Metāla pasaules hronikas	00.00 Italo disco & minimal wave & third wave 12.00 NabaWuda 13.00 Nedēļas ziņu apskats 14.00 Muzeju gaismas 17.00 Rasols 19.00 OLE 20.00 Bitīt matos 22.00 Signāls 23.00 Mirklis pirms miera

WWW.NABA.LV

